

Bilaga 1: Strategi för SLU:s arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande 2021-2025 med statistikbilaga

Innehåll

Strategi för SLU:s arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande 2021-2025.....	s. 3
Statistikbilaga.....	s. 15

Sidnumreringen avser övre högra marginalen.

Sakområde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt Forskning och utbildning på forskarnivå

Dokumenttyp: Måldokument/strategi
Beslutsfattare: Rektor
Avdelning/kansli: Planeringsavdelningen
Handläggare: Helena Eklund Snäll

Beslutsdatum: 2021-04-20
Träder i kraft: 2021-04-20
Giltighetstid: 2025-12-31

Ev dokument som upphävs:

Bilaga till: Strategi för SLU:s arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande 2021-2025

Strategi för SLU:s arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande 2021-2025

1. Inledning

Alla samhällsmedborgares lika möjligheter till högre utbildning är en viktig fråga ur både ett individ- och ett samhällsperspektiv, då det i förlängningen handlar om inflytande, makt, mänskliga rättigheter, jämlikhet och demokrati. Enligt högskolelagen (1992:1434, 1 kap. 5 §) ska lärosätena aktivt främja och **bredda rekryteringen** till högskolan. För högskolorna innebär en breddad rekrytering att de i större utsträckning ska nå ut till dem i samhället som hittills inte sett högskoleutbildning som en givande möjlighet. Det är i linje med FN:s hållbarhetsmål och den centrala Agenda 2030-principen att ingen ska lämnas utanför. Förutsatt att lärosätena har kunskap och kompetens för att tillse att olika erfarenheter och perspektiv möts i undervisningen förväntas en breddad rekrytering leda till att kunskap utvecklas¹ och att kvalitetsvinster uppnås i form av ökad förståelse och minskade fördomar².

Mot samma bakgrund är ett av Bologna-processens prioriterade områden³ att utbildning av hög kvalitet ska vara tillgängligt för alla, och att underrepresenterade grupper bör ges särskilt stöd för att delta och genomföra sina studier. Det innebär

¹ Kan excellens uppnås i homogena studentgrupper? En redovisning av regeringsuppdraget att kartlägga och analysera

lärosätenas arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande. Universitets- och högskolerådet, 2016 (s. 21).

² Brett deltagande i högskoleutbildning. Regeringspromemoria 2017-07-18

³ Bolognaprocessen - det europeiska området för högre utbildning.

<https://www.uhr.se/internationella-mojligheter/Bolognaprocessen/> [2020-11-13]

att de lärosäten som deltar i Bologna-processen bör arbeta aktivt för att **bredda deltagandet**, alltså att ge studenter med olika bakgrund och livssituation goda möjligheter att påbörja och genomföra studierna samt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Breddad rekrytering och breddat deltagande i praktiken

Fem dimensioner av student- och doktorandgruppernas sammansättning som ofta framhålls i analyser och diskussioner om breddad rekrytering och breddat deltagande är kön, ålder, social bakgrund (i termer av föräldrarnas utbildningsnivå), nationell bakgrund (svensk eller utländsk) och geografisk bakgrund (inom Sverige). En bilagd statistiksammanställning ger en överblick av SLU:s student- och doktorandgrupper utifrån dessa dimensioner. Som framgår där finns det för de flesta dimensioner en variation mellan ämnesområden, utbildningar och utbildningsnivåer, men den generella bilden är att endast en liten andel av studenterna och doktoranderna är personer som är födda i Sverige och har en utländsk bakgrund och personer som kommer från studieovana hem.

I Universitets- och högskolerådets (UHR) rapport från 2016 om breddad rekrytering och breddat deltagande¹ konstateras att lärosätena har ”... *mycket olika förutsättningar för sitt arbete med uppgiften och det konkreta arbetet måste ta sin utgångspunkt i de enskilda lärosätenas förutsättningar. Det kan därför vara svårt att hitta en standard för hur arbetet med breddad rekrytering och breddat deltagande ska bedrivas, även om de övergripande strukturerna för arbetet är desamma.*”

Exempel på lärosätenas olika förutsättningar, enligt UHR:

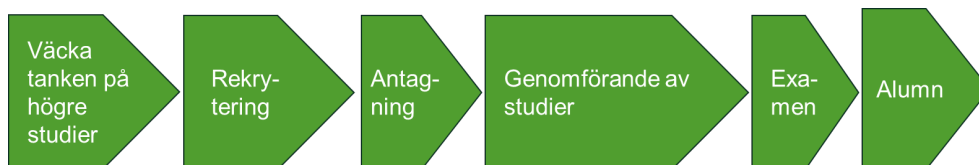
- Utbildningsutbudet
- Det geografiska läget
- Hur känt är lärosätet?
- Bilden av lärosätet hos presumtiva sökande
- Lärosätets storlek och totala resurser
- Olika ”distributionsformer” av högskoleutbildning

Enligt UHR finns en rad faktorer som påverkar sammansättningen av lärosätenas studentgrupp:

- Snedrekryteringen sker mycket tidigt
- Presumtiva sökandes bild av lärosäten
- Könssstyrda utbildningsvalet betydande strukturellt hinder
- Arbetet med breddad rekrytering är resurskrävande
- Det krävs attitydförändring hos lärosätena

UHR och andra aktörer rekommenderar lärosätena att arbeta inom alla delar av utbildningsprocessen (se figur 1) för att vara framgångsrika avseende breddad rekrytering och breddat deltagande. Viktiga komponenter för att **bredda rekryteringen** är långsiktig och uppsökande verksamhet mot förskolor och skolor, projekt om samverkansinläring i grundskolan, läxläsning i bostadsområden, studiecirklar/ ämnesmässiga diskussioner med föräldrar, sommarskolor, och

samarbeten med idrottsklubbar⁴. Viktiga komponenter för att **öka deltagandet** är ett systematiskt arbete med såväl högskolepedagogisk utveckling som åtgärder för att ta emot, introducera och på olika sätt stödja studenterna¹. Varje lärosäte behöver kartlägga vilka delar som är aktuella att fokusera på och även klarlägga vilka resurser och organisation som krävs för att uppnå målen.

Figur 1. Illustration av utbildningsprocessens sex faser.

2. SLU:s vision och mål för 2021-2025

SLU:s vision för breddad rekrytering och breddat deltagande nedan knyter an till SLU:s strategi 2021-2025⁵, som bl.a. framhåller att det är viktigt att SLU får ett utökat utbildningsuppdrag från regeringen, att studenter rekryteras från alla delar av befolkningen, och att examinerade studenter och doktorander ska bära med sig kunskap och verktyg för att aktivt bidra till omställningen till ett hållbart samhälle.

Alla uppfattar studier vid SLU och ett arbetsliv inom SLU:s ämnesområden som en attraktiv möjlighet.

Tre mål utifrån visionen är:

- De studenter och doktorander som antas till, deltar i och slutför utbildning på alla nivåer vid SLU ska i ökande grad återspegla mångfalden i det omgivande samhället.
- Utbildningens kvalitet ska gynnas av ett aktivt arbete inom hela SLU med att ta till vara olika erfarenheter och perspektiv. Jämställdhet och lika villkor ska genomsyra all verksamhet.
- Studier vid SLU ska ge studenter och doktorander goda förutsättningar för ett arbetsliv i en föränderlig värld där de bidrar till en hållbar samhällsutveckling.

Långsiktigt hållbara arbetssätt

För att nå visionen och tillhörande mål behöver SLU **etablera långsiktigt hållbara arbetssätt** för breddad rekrytering och breddat deltagande inom alla delar av universitetet. SLU:s personal omfattas av den gemensamma värdegrunden för alla statsanställda, vilken utgår från de grundläggande rättsliga principerna för statsförvaltningen enligt regeringsformen samt andra lagar och förordningar:

⁴ Magnus Karlsson, universitetslektor, Sociologiska institutionen, Lunds universitet; ppt-presentation 2020-11-25.

⁵ [SLU:s strategi 2021-2025](#). SLU ua 2020.1.1.1-3420.

demokrati, legalitet, objektivitet, fri åsiktsbildning, respekt samt effektivitet och service. Vid SLU kompletteras dessa med de fyra grundläggande värderingarna nedan. För att nå SLU:s vision för breddad rekrytering och breddat deltagande tar det långsiktiga arbetet fasta på följande förhållningssätt enligt SLU:s värdegrund:

- a. **Vetenskaplighet:** Vi inhämtar systematiskt kunskap som vi analyserar för att dra välgrundade slutsatser om vilka strukturella hinder respektive möjligheter som finns för att alla ska uppfatta studier vid SLU som en självklar möjlighet, samt för att identifiera lämpliga aktiviteter och åtgärder.
- b. **Kreativitet:** Genom att utmana invanda tanke- och arbetssätt vidareutvecklar vi verksamheten utifrån inhämtad kunskap enligt a. Vi hittar nya sätt att nå ut till alla grupper i samhället och för att stödja alla studenters och doktoranders akademiska utveckling och framgångsrika övergång till arbetslivet. Vi slår vakt om en kreativ miljö som kännetecknas av öppenhet och tillvaratagande av olikheter.
- c. **Öppenhet:** SLU är ett tillgängligt och inbjudande universitet som kännetecknas av ett gott samarbete internt, och en aktiv samverkan externt. Hela verksamheten genomsyras av ett aktivt arbete med jämställdhet och lika villkor. Genom detta inkluderar vi alla SLU:s studenter, doktorander och anställda i en gemenskap, och skapar nyfikenhet hos och goda relationer till grund- och gymnasieskolor, arbetsgivare samt andra myndigheter och samhället i stort.
- d. **Ansvarstagande:** Genom att tydliggöra medarbetarnas och olika gruppers (fakulteter, institutioner, avdelningar, enheter, etc.) delade ansvar för frågorna och genom att fokusera på hållbara arbetssätt, arbetar vi med breddad rekrytering och breddat deltagande som en integrerad del av verksamheten och organisationen.

Tabell 1 visar, genom exempel på befintliga aktiviteter och ansvarsområden, vad långsiktigt hållbara arbetssätt för breddad rekrytering och breddat deltagande utifrån de förhållningssätt som följer av SLU:s värdegrund kan innebära.

3. Fokusområden

Av de faktorer som har betydelse för blivande studenters val av utbildning är det vissa som ett lärosäte kan påverka i högre utsträckning än andra. Fem fokusområden för att uppnå SLU:s vision och mål beskrivs nedan.

- i. **Utåtriktade aktiviteter** (för ökad kännedom om SLU och dess utbildningar i flera delar av samhället)

En av SLU:s främsta utmaningar är studentrekrytering i den vidare bemärkelsen. Trots att stora satsningar har gjorts på att marknadsföra SLU:s utbildningar och att SLU ofta placeras högt i internationella och

nationella universitetsrankningar⁶ tycks kännedom om universitetet vara låg bland presumtiva studenter. Enligt Ungdomsbarometern 2019 känner endast 27 % av målgruppen (ungdomar 15-24 år) till SLU, endast 4 % kan tänka sig att studera vid SLU och endast 1 % har SLU som förstaval.

Då samhället behöver fler utbildade inom SLU:s ämnesområden, som bl.a. omfattar långsiktigt hållbara produktionssystem i de gröna näringarna, hållbar stadsutveckling och en god djurvälstånd, är det angeläget att arbeta på bred front, och tillsammans med arbetsgivare, för att intressera nya grupper för studier och arbete inom dessa områden. Ökad kännedom står därför högt på SLU:s dagordning för rekryteringsarbetet.

Som framgår av tabell 1 och en nulägesanalys från 2020⁷ görs många bra aktiviteter inom SLU som faller inom ramen för breddad rekrytering och breddat deltagande. Det saknas dock strategisk styrning i termer av en sammanhållen plan för och tydlig kommunikation kring dessa insatser, likväl som för nya aktiviteter för att nå fler målgrupper. Genom att bättre synliggöra det arbete som görs kan goda exempel spridas och möjligheter till potentiella synergier öka.

ii. Fortsatt utveckling av utbildningsutbudet (för ett attraktivt utbud av utbildningar som håller hög kvalitet)

SLU:s styrelse identifierade 2017 en stor risk att SLU kommer att ha fortsatt svårt att rekrytera tillräckligt många kvalificerade studenter till vissa utbildningar. Mot den bakgrunden genomförs sedan 2018 ett omfattande arbete med att utveckla och ompröva en del av det befintliga utbildningsutbudet och att skapa nya program och kurser. Under 2020 beslutades om förändringar i utbildningsutbudet, baserat på analyser och bedömningar av arbetsmarknadens behov, vad framtidens studenter är intresserade av och den kompetens SLU har att bidra med. De första förändringarna implementeras från och med ht 2021.

Uppföljning av student- och doktorandgrupperna och utbildningarnas kvalitet görs fortlöpande på olika nivåer och med olika verktyg. SLU fick som första lärosäte godkänt i Universitetskanslersämbetets granskning av det systematiska kvalitetssäkringsarbetet. När SLU nu står inför att vidareutveckla sitt kvalitetssäkringssystem är det angeläget att se hur aspekter av breddad rekrytering och breddat deltagande i högre grad kan integreras.

iii. Överbryggande aktiviteter (som stöd för alla som är eller vill bli kvalificerade för studier vid SLU)

I det kunskapsbaserade samhället betraktas möjligheten till livslångt lärande som en avgörande förutsättning. Behörighetskrav och urvalsmetoder är två faktorer som är direkt avgörande för vilka studenter

⁶ Se <https://www.slu.se/om-slu/fakta-visioner-varderingar/universitetsrankningar2/>.

⁷ Nulägesanalys avseende breddad rekrytering och breddat deltagande. Helena Eklund Snäll & Kristina Julin, planeringsavdelningen, 2020.

som påbörjar en viss universitetsutbildning. Medan behörighetskraven anger vad som krävs för att få konkurrera om en utbildningsplats, handlar urvalsmetoderna om hur platserna tillsätts om det finns fler sökande än antalet platser. Sökande som saknar formell behörighet kan ansöka om bedömning av reell kompetens. Ett annat sätt att bli behörig är att komplettera tidigare studier med en bastermin eller ett basår.

SLU erbjuder en naturvetenskaplig bastermin och ett skogligt basår, som båda medför platsgaranti på vissa utbildningar. En process för bedömning av reell kompetens etablerades 2018, och alternativt urval används vid antagning till tre utbildningsprogram. Enligt en analys av konsultföretaget E&Y 2019 har/hade SLU:s utbildningar högre behörighetskrav än majoriteten av motsvarande utbildningar vid andra svenska och europeiska lärosäten. I rapporten för Programportföljsprojektet⁸ finns en översyn av befintliga förkunskapskrav.

iv. Stärka utbildningarnas arbetslivsanknytning och deras koppling till yrkesroller (för studenternas och doktorandernas framgångsrika övergång till arbetslivet)

Utbildningsprocessens sista fas är övergången till arbetslivet. Medan det är programnämndernas och forskarutbildningsnämndernas ansvar att utbildningarna har inslag av arbetslivsanknytning och extern samverkan, erbjuder SLU centralt studenterna olika former av karriärvägledning och karriärstöd. Näringslivs-/branschdagar anordnas av studentkårerna med stöd av SLU. SLU alumner stärker kontakten med tidigare studenter och ger institutionerna stöd avseende studenternas kontakt med arbetslivet.

SLU behöver fortsätta göra insatser, både på egen hand och i samarbete med olika delar av arbetslivet, för att:

- Synliggöra och skapa positiva associationer till både kompetensen som SLU står för och det anknutna arbetslivet, inklusive de examinerades bild av yrkesroller (t.ex. avseende arbetsuppgifter, arbetsförhållanden, arbetsmiljö, utvecklingsmöjligheter).
- Optimera studenternas och doktorandernas förutsättningar för god anställningsbarhet (t.ex. djup och bredd av ämnesmässiga och generiska kunskaper och färdigheter).

v. Öka kunskapen om JLV och tillvaratagande av olikheter (för en god studiemiljö, som präglas av lika villkor, med nöjda studenter och doktorander som fullföljer sina studier)

Undersökningar som *International Student Barometer* (senast 2016) och SLU:s studiesociala enkät (senast 2018) indikerar att studiemiljön vid SLU överlag uppfattas som god av de studenter som har besvarat frågorna. Inte desto mindre förekommer det, inom vissa utbildningsområden och på

⁸ [En programportfölj för framtiden – förslag om förändrat utbildningsutbud vid SLU](#). SLU ID: SLU.ua.2020.1.1.2-1294.

vissa studieorter, att studenter upplever problem med för hög arbetsbelastning och/eller att det finns begränsande normer och bristande acceptans för olika värderingar och åsikter. #MeeToo-uppropan inom de gröna näringarna 2017-2018 (#skiljagnarnafrånvetet, #slutavverkat och #visparkarbakut) belyste en liknande situation inom det anknutna arbetslivet och uppmanade bl.a. SLU att sätta jämställdhetsfrågan högt på agendan.

Det är viktigt att SLU fortsätter arbeta för att frågan om breddad rekrytering och breddat deltagande är en integrerad del i det större arbetet med jämställdhet och lika villkor. Ett aktivt arbete pågår med att etablera rekryteringsprocesser som bidrar till en mer jämställd och jämlik arbets- och studiemiljö, normkritiska perspektiv på undervisning och studiemiljö samt genusmedveten pedagogik. Genom fortsatta och utökade utbildningsinsatser kan SLU stärka beredskapen hos lärar-/handledarkåren och övrig personal att ta emot och i undervisningen/forskningen skapa mervärde av heterogena student- och doktorandgrupper.

4. Ansvarsfördelning

Utbildningsavdelningen har det långsiktiga administrativa samordningsansvaret för arbetet med breddad rekrytering och breddat deltagande och rapporterar till utbildningsnämnden (UN) och rådet för utbildning på forskarnivå (FUR) som har det strategiska ansvaret. Ansvaret för konkreta aktiviteter och insatser för att öka den breddade rekryteringen och det breddade deltagandet ligger hos varje enskild aktör i utbildningsprocessen. Som en del av det reguljära arbetet är chefen (eller motsvarande) för respektive aktör i utbildningsprocessen ansvarig för att verksamheten utvecklas och utvärderas utifrån perspektivet breddad rekrytering och breddat deltagande. Med det följer ett ansvar att vid behov omprioritera aktiviteter och/eller att uppmärksamma sin överordnade på att uppdraget behöver ändras.

För att få till stånd ett mer systematiskt arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande gör SLU under innevarande strategiperiod en satsning på att ta fram en handlingsplan för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive utbildning på forskarnivå, och att genomföra aktiviteter i enlighet med denna (se nedan).

UN och FUR ansvarar för att fortlöpande följa upp att breddad rekrytering och breddat deltagande hanteras som integrerade aspekter av all utbildningsverksamhet. Det görs inom ramen för SLU:s systematiska kvalitetssäkringsarbete som har granskats och godkänts av UKÄ.

5. Prioriterade åtgärder

Under innevarande strategiperiod 2021-2025 prioriteras tre övergripande åtgärder på gemensam SLU-nivå. Dessa ska utgå från målsättningen ovan om att etablera långsiktigt hållbara arbetssätt.

- i. *Framtagande av en handlingsplan för breddad rekrytering och breddat deltagande för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive utbildning på forskarnivå.*

Syfte: Att etablera ett mer systematiskt arbete mot följande mål:

- *De studenter och doktorander som antas till, deltar i och slutför utbildning på alla nivåer vid SLU ska i ökande grad återspegla mångfalden i det omgivande samhället.*

Fokusområden:

- Utåtriktade aktiviteter.
- Fortsatt utveckling av utbildningsutbudet.
- Överbryggande aktiviteter.

- *Utbildningens kvalitet ska gynnas av ett aktivt arbete inom hela SLU med att ta till vara olika erfarenheter och perspektiv. Jämställdhet och lika villkor (JLV) ska genomsyra all verksamhet.*

Fokusområde:

- Öka kunskapen om JLV och tillvaratagandet av olikheter.

- *Studier vid SLU ska ge studenter och doktorander goda förutsättningar för ett arbetsliv i en föränderlig värld där de bidrar till en hållbar samhällsutveckling.*

Fokusområde:

- Stärka utbildningarnas arbetslivsanknytning och deras koppling till yrkesroller.

Handlingsplanen ska identifiera och/eller prioritera nya och befintliga aktiviteter som når eller har potential att nå och stödja underrepresenterade grupper, enligt bilagd statistiksammanställning.

Genomförande: Handlingsplanen tas fram genom två olika processer för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive utbildning på forskarnivå:

- För utbildning på grundnivå och avancerad nivå etableras ett nätverk med arbetsgrupper enligt utbildningsprocessens faser (tabell 2). Utbildningsavdelningen har huvudansvar för att hålla ihop nätverket och att samordna arbetet med handlingsplanen.
- Inom utbildning på forskarnivå ansvarar rådet för forskarutbildning (FUR) för att inom ramen för kvalitetssäkringsarbetet utforma och samordna universitetets åtgärder för breddad rekrytering och breddat deltagande.

Tidsramar: Utbildningsavdelningen håller utbildningsnämnden (UN) löpande uppdaterad om hur arbetet fortskrider samt redovisar en samlad handlingsplan inför utbildningsnämndens majmöte 2022.

- ii. *Tydliggörande på SLU:s externwebb och medarbetarwebb vad SLU redan gör inom ramen för breddad rekrytering och breddat deltagande.*

Syfte: Att möjliggöra ett mer systematiskt och sammanhållet arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande genom att synliggöra vad som görs inom olika delar av SLU. På så vis kan goda exempel spridas och potentiella möjligheter för synergier tillvaratas.

Huvudansvar: kommunikationsavdelningen.

Tidsramar: löpande med redovisning inför UN:s majmöte och FUR:s vårmöte 2022.

- iii. *Översyn av kvalitetssäkringssystemet (framförallt frågeformulär och statistiksammanställning) för alla utbildningsnivåerna för att säkerställa att det täcker in breddad rekrytering och breddat deltagande.*

Syfte: Att i högre grad integrera aspekter av breddad rekrytering och breddat deltagande i SLU:s systematiska kvalitetssäkringssystem.

Huvudansvar: planeringsavdelningen.

Tidsramar: planeringsavdelningen redovisar anpassningen av kvalitetssäkringssystemet inför UN:s majmöte och FUR:s vårmöte 2022.

6. Uppföljning av strategi och handlingsplan

Kommunikationsavdelningen, planeringsavdelningen och utbildningsavdelningen redovisar sina uppdrag inför UN:s majmöte 2022. Fram till dess förväntas utbildningsavdelningen hålla UN uppdaterad om hur arbetet med handlingsplanen fortskrider.

En slutlig uppföljning av föreliggande strategi och kommande handlingsplan för breddad rekrytering och breddat deltagande planeras för HT 2025. Processen och formerna för detta kommer att specificeras senare.

Tabell 1. Förtydligande, med hjälp av exempel på befintliga aktiviteter och ansvarsområden, av vad "långsiktigt hållbara arbetssätt för breddad rekrytering och breddat deltagande utifrån de förhållningssätt som följer av SLU:s värdegrund" kan innebära.

Långsiktigt hållbara arbetssätt baserat på	Vad behöver göras	Aktörer och konkreta aktiviteter (OBS! Nedan utgör exempel och gör inte anspråk på att utgöra en heltäckande eller definitiv lista)
a. Vetenskaplighet		
I. Systematiskt och metodiskt inhämtande av kunskap om SLU:s studenter, doktorander och utbildningar.	Regelbunden statistikinsamling (nyckeltal), studiebevakning samt olika slags enkäter och undersökningar. För detta behövs systemstöd.	- Avdelningen för lärande och digitalisering: Kurs-, programvärderingar (systemstöd) - Kommunikationsavdelningen: Nybörjarenkäten, International Student Barometer, Ungdomsbarometern. - Personalavdelningen: Medarbetarenkäten - Planeringsavdelningen: Doktorandenkäten, årligt statistikunderlag till kvalitetssäkringsarbetet, indikatorrapporten, LINS (systemstöd) - SLUSS och student-/doktorandkåren: Studiebevakning, studentringningen, studentambassadörer - Utbildningsavdelningen: Alumnenkäter, studiesociala enkäten Okärt ansvar: - Programvärderingar
II. Att genom kunskapsbaserade analyser dra välgrundade slutsatser om eventuella strukturella hinder respektive möjligheter för att alla ska uppfatta studier vid SLU som en självklar möjlighet.	Använda den befintliga kunskapen om SLU:s studenter och doktorander i relation till utbildningsutbudet, "varumärket", interna rutiner och processer m.m. för att identifiera eventuella strukturella hinder respektive möjligheter (lämpliga åtgärder och aktiviteter).	- JLV-rådet: utvärdera aspekter som rör jämställdhet och lika villkor i utbildningarna och studiemiljön. Jämställdhets- och lika villkorsorganisationen stödjer det förbyggande och främjande arbetet som rör jämställdhet och lika villkor i utbildningarna och studiemiljön. Varje fakultet har stöd av en JLV-handläggare och arbetet samordnas av JLV-samordningsgruppen. - Kommunikationsavdelningen: utvärdera aspekter som rör kännedomen om och möjligheten att nå ut till alla grupper i samhället. - Programnämnder och PSR:er: utvärdera aspekter som rör program och kurser samt utbildningskvalitet (grundnivå och avancerad nivå). - Rådet för utbildning på forskarnivå (FUR): utvärdera aspekter som rör forskarutbildningen. - Utbildningsavdelningen: utvärdera aspekter som rör antagning, stöd under genomförande av studier samt avslut av studier (examen) och övergång till arbetsliv (alumn). - Utbildningsnämnden: aspekter som rör programutbud och utbildningskvalitet på grund- och avancerad nivå.
Långsiktigt hållbara arbetssätt baserat på	Vad behöver göras	Aktörer och konkreta aktiviteter (exempel)
b. Kreativitet		
Vidareutveckla den befintliga verksamheten utifrån inhämtad kunskap för att		
I. Nå ut till alla grupper i samhället	Utvärdera verksamheten utifrån befintlig kunskap om SLU:s studenter och doktorander i relation till breddad rekrytering och breddat deltagande, och vid behov överväga att omprioritera aktiviteter.	- Institutioner: Bastermin och basår, studiebesök, Bioresurscentrum, gymnasiearbeten, läromedel, medborgarforskning m.m. - Kommunikationsavdelningen: marknadsföring, utbildningsmässor, skolsamarbetsprojekt, öppet hus m.m. - Universitetslektorer (och andra anställda) med samverkansuppdrag: nätverkande, kontaktskapande och andra samverkansaktiviteter. - Utbildningsavdelningen: Samarbeten med externa aktörer kring utbildningsinformation för studie- och yrkesvägledare (högstadiet, gymnasier, folkhögskolor och Komvux) samt personer med utländska meriter, deltar i utbildningsmässor, utför validering och bedömning av reell kompetens. Okärt ansvar: - Långsiktig uppsökande verksamhet

II. Stödja alla studenter och doktoranders akademiska utveckling	Säkerställa att <i>alla</i> SLU:s studenter och doktorander har goda förutsättningar att klara av sina studier.	– Institutioner/undervisande personal/handledare: undervisning, handledning – Avdelningen för lärande och digitalisering: pedagogisk utveckling, utbildningsmaterial, utveckling av lärmiljöer, studentwebben, systemstöd. – SLU-biblioteket: Språkverkstad, stöd i generella kompetenser, pluggstuga, – Utbildningsavdelningen: Studievägledning, samordning Funka och Strå, medverkar i pluggstugan, doktorandombudsmannen, stöd till internationella studenter – Utbildningsnämnden/FUR med stöd av planeringsavdelningen: systematisk kvalitetssäkring av SLU:s utbildning.
III. Stödja alla studenter och doktoranders framgångsrika övergång till arbetslivet	Arbeta för att alla utbildningars ska ha ett för arbetsmarknaden relevant innehåll och hålla så god kvalitet att <i>alla</i> studenter och doktorander som examineras vid SLU är eftertraktade på arbetsmarknaden. Stödja studenternas och doktorandernas förståelse av vilken arbetsmarknad som respektive utbildning syftar till. Underlätta studenternas och doktorandernas kontakter med arbetsgivare under studie-/doktorandtiden.	– Undervisande personal/handledare: arbetslivsanknytning i undervisning och handledning – Universitetslektorer (och andra anställda) med samverkansuppdrag: nätverkande och kontaktskapande med arbetsgivare i bred bemärkelse – SLU Global: nätverkande och kontaktskapande med arbetsgivare inom global utveckling – SLUSS och student-/doktorandkåren: näringslivs-/branschdagar – Utbildningsavdelningen: Aktiviteter inom ramen för studie- och karriärvägledning, SLU karriär och SLU alumni
IV. Säkerställa en miljö som kännetecknas av öppenhet, frihet inom tydliga ramar och tillvaratagande av olikheter	Se till att det finns tydliga ramar samt rutiner och processer som fångar upp och åtgärdar problem som är relaterade till studie-/arbetsmiljön.	– Prefekter: ansvarar för studenternas/doktorandernas arbets-/studiemiljö vid institutionerna och arbetar systematiskt med både arbetsmiljö-, jämställdhets- och lika villkorsfrågor. – Doktorandombudsmannen: bevakar doktorandernas arbetssituation. – JLV-rådet: för strategiska diskussioner om det systematiska arbetet med jämställdhet och lika villkor, samt planering, uppföljning och utvärdering av arbetet. Det finns riktlinjer för hur trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier hanteras både för studenter och anställda (doktorander). – Personalavdelningen: SLU:s arbetsmiljöpolicy, riktlinjer för kränkande särbehandling och stöd till chefer i arbetsmiljöarbetet. Fokussamtal till doktorander som hålls av företagshälsovården som är ett externt bollplank utifrån deras tankar om studier, forskning och kommande arbetsliv. – SLU-biblioteket: erbjuder plattform för social inkludering och jämlikhet för SLU:s studenter. – Studiesociala rådet (Strå): arbetar med studiesociala frågor inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. – FUR arbetar med studiesociala frågor inom forskarutbildningen. – Utbildningsavdelningen: Samordnar Funka och Strå.
Långsiktigt hållbara arbetssätt baserat på	Vad behöver göras	Aktörer och konkreta aktiviteter (exempel)
c. Öppenhet SLU är ett tillgängligt och inbjudande universitet som kännetecknas av		

I. Gott samarbete internt över organisations-, Orts- och utbildningsgränserna	Ett aktivt arbete med "ett SLU" enligt SLU:s strategi 2021-2025.	– Delat ansvar, utifrån förutsättningar skapade av bl.a. universitetsledningen.
II. Aktiv samverkan externt		– Fakultets-/programnämnder/programråd: Avnämarmöten, branschråd el motsv. – Vice rektor för samverkan och miljöanalys samt lektorer med samverkansuppdrag: Nätverkande, kontaktskapande och andra samverkansaktiviteter – SLUSS och student-/doktorandkåren: Arbetsmarknads-/näringslivsdagar – Utbildningsavdelningen: Samarbeten med externa aktörer kring utbildningsinformation (se ovan) – Industriadokument etc. där avhandlingsarbetet är nod för samarbete med externa partners
Långsiktigt hållbara arbetssätt baserat på	Vad behöver göras	Aktörer och konkreta aktiviteter (exempel)
d. Ansvarstagande		
Tydliggöra ansvarsförhållanden samt skapa mötesplatser och incitament för medarbetarnas och gruppernas (fakulteter, institutioner, avdelningar, enheter, etc.) ansvarstagande och engagemang	– I denna strategi fastställa ramarna för arbetet med breddad rekrytering och breddat deltagande: visionen, målen och det gemensamma ansvaret. – Som ett nästa steg ta fram en handlingsplan för hur breddad rekrytering och breddat deltagande ska uppnås.	– Rektor: fastställa strategi för breddad rekrytering och breddat deltagande. – Universitetsledningen: tydliggöra det delade ansvaret för breddad rekrytering och breddat deltagande i SLU:s delegationsordningar. – Alla med ansvar för delar av utbildningsprocessen: bidra till framtagandet av en handlingsplan för breddad rekrytering och breddat deltagande genom att utvärdera den egna verksamheten i perspektivet breddad rekrytering och breddat deltagande.

Tabell 2. Nätverksstruktur (avseende utbildningen på grundnivå och avancerad nivå), kopplat till faserna i utbildningsprocessen.

Arbetsgrupp enligt fas i utbildningsprocessen	Samordningsansvar (förslag)
Väcka tanken på högre studier – Långsiktiga kontaktskapande aktiviteter riktade till förskolor, skolor, myndigheter och en bred allmänhet	Oklart
Rekrytering – Aktiviteter riktade till personer som är i begrepp att söka till högre utbildning, eller som påverkar dem som ska söka	Kommunikationsavdelningen
Antagning	Utbildningsavdelningen
Genomförande av studier	Avdelningen för lärande och digitalisering/Utbildningsavdelningen?
Examen/övergång till arbetsmarknaden/Alumn	Utbildningsavdelningen

SLU:s studenter och doktorander – statistiksammanställning utifrån perspektivet breddad rekrytering

Innehållsförteckning

1.	Inledning	1
2.	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	2
2.1.	Kommentar/analys	2
2.2.	UKÄ:s statistik.....	5
2.3.	SLU:s årliga statistiksammanställning för kvalitetssäkringsarbetet	13
2.4.	SLU:s studenter 2007 och 2017	17
2.5.	Andra källor	25
3.	SLU:s doktorander – kommentarer och analys.....	26

1. Inledning

Detta dokument beskriver och kommenterar SLU:s studenter på grundnivå och avancerad nivå (avsnitt 2) och doktorander (avsnitt 3) utifrån de fem dimensionerna kön, ålder, social bakgrund, nationell bakgrund och geografisk bakgrund. Kommentarer/analyserna är baserade på följande statistiska underlag:

- UKÄ:s sammanställning från 2020 för utvärderingen om breddad rekrytering 2019-2022
- Statistik som SLU årligen tar fram för det systematiska kvalitetssäkringsarbetet
- En analys av SLU:s studentpopulationer 2007 respektive 2017 från 2018
- Övrigt material från UKÄ (statistikdatabasen) och SLU (uppföljningsrapport).

SLU samlar även in vissa uppgifter om studenterna på grundnivå och avancerad nivå genom en enkät till nybörjare med fokus på rekrytering och marknadsföring. Det insamlade materialet görs tillgängligt digitalt för SLU:s programnämnder och programstudierektorer som kan använda det för att få bättre kännedom om studentsammansättningen på programnivå.

2. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

2.1. Kommentar/analys

I ett nationellt perspektiv har SLU en liten utbildningsvolym på grundnivå och avancerad nivå (figur 1). Eftersom många utbildningsprogram har relativt få eller mycket få studenter finns det risk för stor osäkerhet vid jämförelse mellan olika program och över tid. Speciellt i fallet med underrepresenterade grupper kan enstaka studenter tillkomst eller avhopp från ett program resultera i stora procentuella skillnader. Det begränsar alltså vilka slutsatser som går att dra om SLU:s studenter och den breddade rekryteringen. Under den fortsatta läsningen bör läsaren ha detta i åtanke.

Även om det finns vissa skillnader i vad de tillgängliga underlagen visar ger de överlag en entydig bild av hur SLU:s studentpopulation är sammansatt både på SLU-nivå och områdes-/programnivå.

- **Könsfördelning** – kvinnor är överrepresenterade bland studenterna totalt sett.
 - Drygt två tredjedelar (65-68%) av studenterna är kvinnor (figur 2, tabeller 8 och 11). På utbildningar som börjar på grundnivå är andelen ca 70% medan andelen på utbildningar som börjar på avancerad nivå är ca 60%.
Det är dock skillnader på programnivå (tabeller 2, 8 och 11):
 - ❖ På SLU:s djurrelaterade utbildningar (t.ex. veterinär, djursjukskötare, hippolog, husdjursagronom) är kvinnor mycket överrepresenterade (88-98%), förutom på tilläggsutbildning för veterinärer där män är något överrepresenterade (62-64%; dock mycket få studenter).
 - ❖ På SLU:s skogliga utbildningar (t.ex. jägmästare, skogsmästare) är män överrepresenterade (64-87%)
 - ❖ 2019 hade 12 av 42 program en könsfördelning inom intervallet 40/60 procent av vardera kön (varav fyra program på grundnivå och åtta på avancerad nivå) (tabell 8). Ytterligare två program på avancerad nivå låg nära 40/60-intervallet (för båda 39% kvinnor och 61% män).
- **Ålder** – medianåldern för SLU:s nybörjare 2018/19 var 25 år, vilket är densamma som medianåldern i högskolan totalt i riket (tabell 5, figur 3a). Nybörjare vid SLU behöver dock inte vara nybörjare i högskolan.
 - Under en tioårsperiod 2007 till 2017 ökade snittåldern för SLU:s nybörjarstudenter (tabell 12). En bidragande orsak till är att antalet studenter på avancerad nivå mer än tredubblades under perioden. Här kan framhållas att en stor del av studenterna på avancerad nivå inte tidigare har studerat vid SLU (många är utländska) och därför räknas som nybörjare fast de redan har en akademisk utbildning. Det finns även här skillnader på programnivå (tabell 12):
 - ❖ Nybörjarstudenterna inom trädgårds- och landskapsområdena tenderar att vara äldre än inom övriga områden. Till exempel visar SLU:s tioårsanalys från 2018 att en nybörjarstudent på trädgårdsingenjörsprogrammet i snitt var 26,7 år 2017, vilket är drygt fem år äldre vad än en

nybörjare på veterinärprogrammet (21,2 år) och agronomprogrammen (21,6 år) var, och mer än sex år äldre än vad en nybörjare på civilingenjörsprogrammen (20,0 år) och jägmästarprogrammet (20,4 år) var.

- ❖ SLU:s tioårsanalys från 2018 visade på vissa förändringar över tid. Medan snittåldern för nybörjarstudenter inom skogsmästarprogrammet och veterinärprogrammet var lägre 2017 än 2007 (drygt 2 år för båda), var snittåldern högre för nybörjarstudenter inom landskapsarkitektprogrammet (drygt 1 år), hippologprogrammet (nära 2 år) och kandidatprogrammet biologi och miljövetenskap (nära 3 år).
- **Social bakgrund** – majoriteten av SLU:s studenter har minst en förälder med en eftergymnasial utbildning. Nybörjarstudenter från studieovana hem, där föräldrarna har högst en gymnasial utbildning, är därmed underrepresenterade i förhållande till samhället och högskolan i stort (tabeller 1 och 6).
 - Två tredjedelar (67%) av SLU:s programnybörjare 2008/09 till 2017/18 hade minst en förälder med en eftergymnasial utbildning, och 45% av programnybörjarna hade minst en högutbildad förälder (minst treårig eftergymnasial utbildning).
Då de flesta av SLU:s utbildningar har små studentvolymmer redovisar UKÄ uppgifter på programnivå för endast två utbildningar. Inom dessa var den sociala snedrekryteringen större än genomsnittet för SLU (tabell 6):
 - ❖ Inom agronomprogrammen var det 74% och inom landskapsarkitektprogrammen 83% av nybörjarna som hade föräldrar med eftergymnasial utbildning.
- **Nationell bakgrund** – sammantaget är studenter med utländsk bakgrund tydligt underrepresenterade vid SLU i förhållande till befolkningen och högskolan i stort. Uppgifterna från UKÄ 2020 visar att i genomsnitt endast 9% av SLU:s nybörjarstudenter 2007/08 till 2016/17 var utrikes födda eller födda i Sverige med två utrikesfödda föräldrar (figurer 5a-c). En utsökning över läsåren 2014/15 till 2018/19 i UKÄ:s statistikdatabas visar en ökande trend där andelen med utländsk bakgrund uppnådde 13,8% av nybörjarna 2018/19 (figur 8). Det är en stor skillnad mellan utbildningsnivåerna och programmen, vilket framgår av de uppgifter som SLU tagit fram för sina egna uppföljningar.
 - *Utbildningar som börjar på grundnivå.* Generellt sett visar SLU:s uppgifter på programnivå en tendens till att andelen studenter med utländsk bakgrund har ökat på flera utbildningar under åren 2013-2018 (tabell 9a). Dock har många av programmen små studentvolymmer varför några få studenter som tillkommer eller hoppar av kan få stort genomslag i materialet:
 - ❖ Inom utbildningar som har en stark koppling till lantbruks- och skogsbrukssektorn är den nationella snedrekryteringen bland programnybörjare avsevärd (tabell 9a). Åren 2013-2018 var andelen nybörjare med utländsk bakgrund mycket låg på följande utbildningar:

- skogsmästarprogrammet 1%, jägmästarprogrammet 2% och lantmästarprogrammet 2%.
- ❖ Under åren 2017-2018 fanns den största andelen studenter med utländsk bakgrund på program som är inriktade mot ekonomi (19% respektive 16%), biologi och miljövetenskap (16%), livsmedel (14%), landsbygdsutveckling (14%) samt på vissa djurinriktade utbildningar (17%, 16% respektive 15%) (tabell 9a).
 - *Utbildningar som börjar på avancerad nivå.* 2013-2018 hade i genomsnitt 40% av nybörjarna på SLU:s masterprogram utländsk bakgrund (tabell 9b):
 - ❖ Störst andel fanns på program inriktade mot ekonomi (64%), hållbar utveckling (60%) samt landsbygdsutveckling och naturresurshushållning (58%).
 - ❖ Minst andel fanns på program inriktade mot utemiljö och hälsa (8%) och landskapsarkitektur (17%), samt ett svenskspråkigt program om hållbar stadsutveckling (1%).
 Uppgifter för 2017-2020 visar att mer än hälften av nybörjarna på SLU:s internationella masterprogram antogs baserat på utländska meriter (figur 9).
 - **Geografisk bakgrund** – SLU bedriver utbildning på flera orter i hela Sverige vilket återspeglas i rekryteringsmönstret (figur 6, tabeller 10 och 14-16). Flest nybörjarstudenter rekryteras från de mest tätbefolkade länen, som till viss del sammanfaller med den geografiska lokaliseringen av SLU:s, sett till studentvolymen, största utbildningsorter i Ultuna (Uppsala län) och Alnarp (Skåne län). De största rekryteringslänen 2016 var Stockholms län (18%), Skåne län (15%), Västra Götalands län (11%) och Uppsala län (9%). För övrigt rekryterades nybörjarstudenterna från alla övriga län men i låg grad (1-5%).
 - Bred geografisk rekrytering:
 - ❖ Det utbildningsprogram som 2012-2016 hade bredast rekryteringsbas avseende studenternas geografiska bakgrund är veterinärprogrammet som under perioden rekryterade studenter från landets alla län. Det vanligaste rekryteringslänet till programmet var dock Stockholm varifrån var femte student rekryterades.
 - ❖ Andra program med bred geografisk rekryteringsbas är skogsmästar- och jägmästarprogrammen som 2012-2016 rekryterade studenter från samtliga län förutom Gotlands och Blekinge län. Jägmästarprogrammet rekryterade dock ungefär hälften av studenterna från de fem Norrlandslänen.
 - Hög regional rekrytering:
 - ❖ Den starkaste regionala rekryteringen 2012-2016 fanns hos ett antal program som ges i Alnarp i Skåne. Ungefär 40% av studenterna på landskapsingenjörsprogrammen, trädgårdsingenjörsprogrammet - design och lantmästarprogrammet rekryterades från Skåne län.

2.2. UKÄ:s statistik

Med anledning av utvärderingen av svenska universitets och högskolors arbete med breddad rekrytering har UKÄ sammanställt ett statistiskt underlag utifrån fem dimensioner:

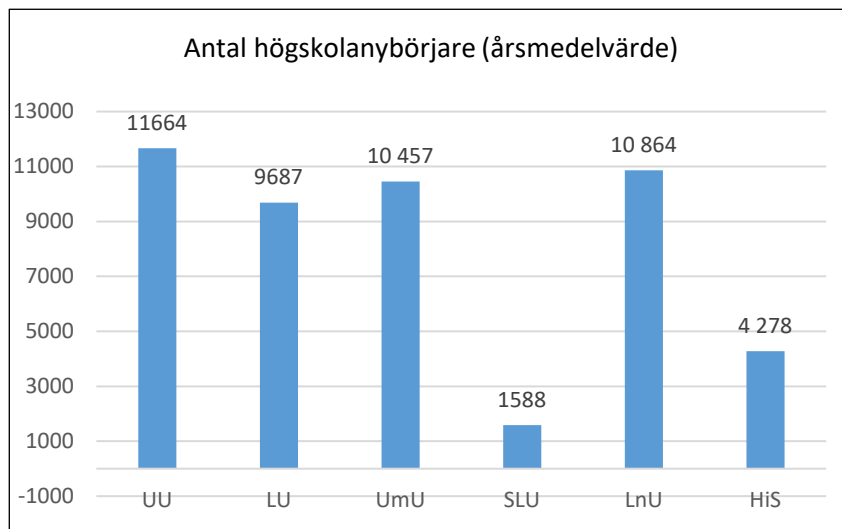
- i. Kön
- ii. Ålder
- iii. Social bakgrund (föräldrarnas utbildningsnivå)
- iv. Nationell bakgrund (svensk och utländsk bakgrund)
- v. Geografisk bakgrund

UKÄ:s material är omfattande och i vissa avseenden flerdimensionellt, i bemärkelsen att dimensioner 2-5 presenteras för studentgrupperna som helhet och uppdelat efter kön. Samtidigt saknas ofta information nedbruten på utbildningsnivå (grundnivå/avancerad nivå) eller enskilda utbildningsprogram, vilket gör det svårt att tolka och analysera uppgifterna. Anledningen är antagligen SLU:s små studentvolymen inom program och ämnesområden och att dessa inte finns vid andra lärosäten.

De tabeller som presenteras i detta avsnitt har hämtat uppgifter som är relevanta för SLU:s utbildningar från UKÄ:s statistiksammanställning. SLU har valt ut ett antal lärosäten för ”benchmarking”: Uppsala universitet (UU), Lunds universitet (LU), Umeå universitet (LU), Linnéuniversitetet (LNU), Högskolan i Skövde (HIS) och Malmö universitet (MAU). Grunderna för urvalet är geografi (UU, LU och UMU), visst överlapp avseende utbildningsutbudet (LNU) samt en stor andel utbildning mot yrkesexamen av totala utbildningsutbudet (HIS).

Tabell 1. SAMMANFATTNING AV DE FEM DIMENSIONERNA som presenteras i UKÄ:s statistik – aggregerad nivå. Avser utbildning på grundnivå och avancerad nivå. *Uppgift från SCB avseende 2020-07-31; **Uppgifter från UKÄ; okänt för 1,5 %; ***uppgift från SCB avseende 2019-12-31.

	SLU, alla utbildningar	All högre utbildning nationellt	Hela befolkningen
Kön, andel kvinnor (%), programnybörjare 2013/14-2017/18)	65	60	49,7*
Ålder (medianålder i år), programnybörjare läsåret 2018/19	25	22	Ej tillämbart
Social bakgrund – föräldrarnas utbildningsnivå program-nybörjare (%)			
Eftergymnasial >3 år	45	36	23**
Eftergymnasial <3 år	22	22	18**
Gymnasial	29	36	47**
Förgymnasial	4	6	10**
Utländsk bakgrund andel (%) av högskolenybörjare 2007/08 till 2016/17)	9	19	20%***
Geografisk bakgrund	Se tabell		

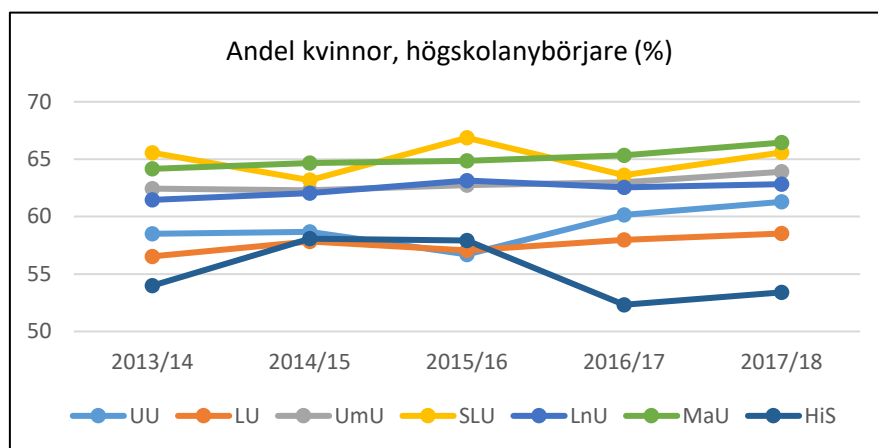
Figur 1. Antal högskolanybörjare vid valda lärosäten; årsmedelvärde 2008/09 till 2017/18. Som framgår antar SLU ett jämförelsevis lågt antal högskolanybörjare. Källa: UKÄ 2020.

Tabell 2. KÖN. Yrkesexamensprogram 2013/14 till 2017/18. (OBS: Skogsteknikerexamen utfördes av Gammelkroppa skogsskola) Källa: UKÄ 2020.

Nybörjare på yrkesexamensprogram läsåren 2013/14-2017/18 efter område, program och kön													
First-year students 2013/14-2017/18 in professional degree programmes by field, programme and sex													
Yrkesexamensområde	Antal kvinnor och män						Antal kvinnor						Andel
Program ¹	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	Medel 5 år	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	Medel 5 år	kvinnor
Totalt	46 732	48 153	49 103	49 014	49 721		29 109	30 226	30 933	30 755	31 841		
Lant- och skogsbruk	550	529	525	489	514		317	321	305	264	291		
Agronomexamen	162	168	154	144	146	155	121	139	119	101	105	117	76%
Hortonomexamen	14	14	20	8	19	15	12	11	10	4	10	9	63%
Jägmästarexamen	86	78	60	78	67	74	32	30	26	24	20	26	36%
Landskapsarkitektexamen	118	119	117	111	118	117	88	86	93	90	95	90	78%
Landskapsingenjörsexamen	45	45	45	48	50	47	34	31	27	25	29	29	63%
Lantmästarexamen	50	51	50	52	50	51	17	13	18	13	22	17	33%
Skogsmästarexamen	50	54	55	48	45	50	9	11	11	7	6	9	17%
Skogsteknikerexamen	25	-	24	-	19	14	4	-	1	-	4	2	13%
Medicin och odontologi	2 346	2 326	2 432	2 364	2 582		1 439	1 409	1 546	1 438	1 651		
Veterinärexamen	100	98	100	100	101	100	87	86	89	90	87	88	88%

Tabell 3. KÖN. Program mot generell examen, totalt sett i riket 2013/14 till 2017/18. Källa: UKÄ 2020.

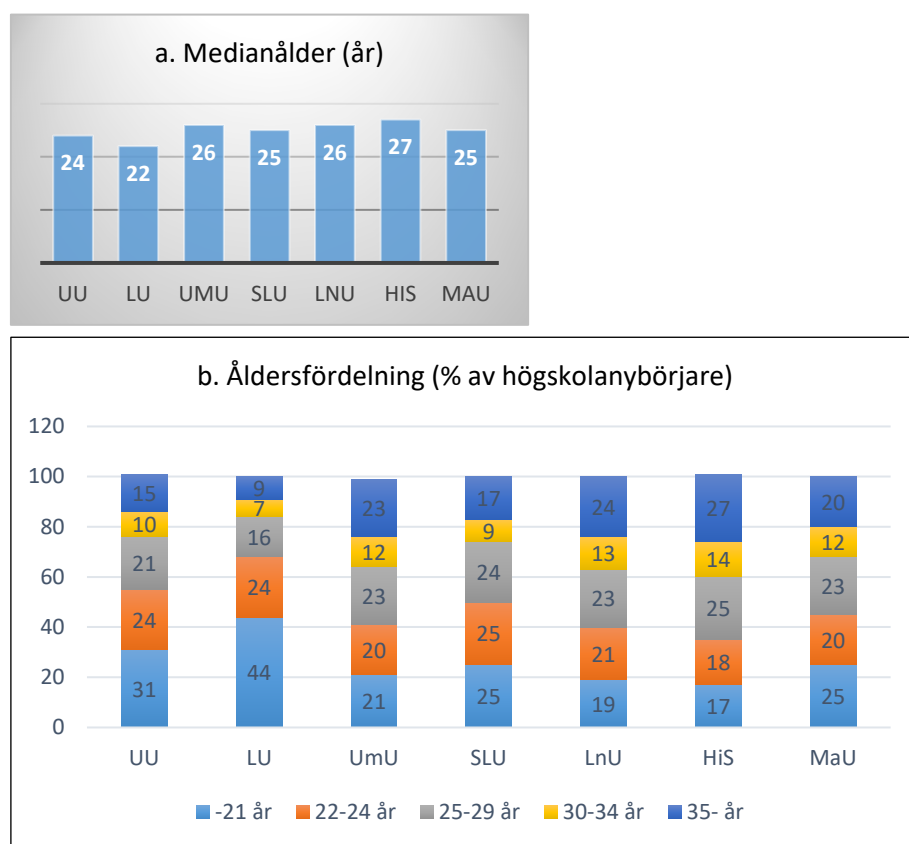
ANDEL KVINNOR			
Generella program (2013/14-2017/18)		Andel kvinnor bland nybörjarna (%)	
Högskoleexamen		40	
Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration		77	
Naturvetenskap, matematik och data		29	
Teknik och tillverkning		28	
Kandidatexamen		57	
Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration		62	
Naturvetenskap, matematik och data		37	
Teknik och tillverkning		47	
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård		74	
Magisterexamen		59	
Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration		58	
Naturvetenskap, matematik och data		42	
Teknik och tillverkning		28	
Masterexamen		49	
Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration		58	
Naturvetenskap, matematik och data		41	
Teknik och tillverkning		32	
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård		59	

Figur 2. Andelen kvinnor bland högskolanybörjare vid valda lärosäten läsåren 2013/14 till 2017/18. UKÄ 2020.**Tabell 4. ÅLDER.** Programnybörjare läsåret 2018/19, yrkesexamensprogram. UKÄ 2020.

Programnybörjare läsåret 2018/19 fördelade på område, program för yrkesexamen, verkställande högskola och ålder.									
Område	Antal	Därav inresande	Åldersfördelning i procent					Median-ålder	Därav högskole-nybörjare
			-21 år	22-24 år	25-29 år	30-34 år	35- år		
Program mot yrkesexamen Universitet/Högskola									
Totalt	49 237	643	41	19	17	9	15	23	29 563
Lant- och skogsbruk	449	3	35	34	21	6	5	23	257
Agronomexamen	130	1	42	42	11	3	3	22	78
Jägmästarexamen	53		70	23	8			20	40
Landskapsarkitektexamen	117	2	33	32	21	8	7	23	45
Landskapsingenjörsexamen	50		16	24	30	18	12	26	18
Lantmästarexamen	50		12	60	26		2	24	45
Skogsmästarexamen	49		22	12	49	12	4	26	31
Veterinärexamen	102	1	62	25	14			21	60

Tabell 5. ÅLDER. Programnybörjare 2018/19, utbildningsområde. UKÄ 2020.

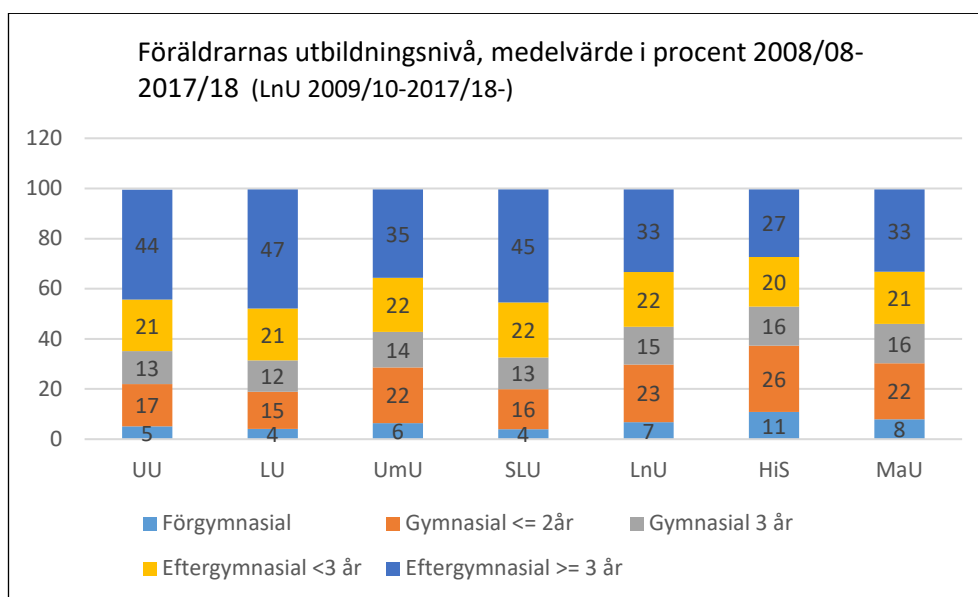
Högskolanybörjare läsåret 2018/19 fördelade på kön, verkställande högskola, område och ålder. (Den första terminens studier redovisas i tabellen)									
Universitet/högskola Område	Antal	Därav på yrkesut- bildnings- program	Åldersfördelning i procent					Median- ålder	Därav högskole- nybörjare
			-21 år	22-24 år	25-29 år	30-34 år	35- år		
Totalt i riket	175 967	42 264	27	22	21	11	19	25	87 851
Sveriges lantbruksuniversitet	2 088	636	25	25	24	9	17	25	1 000
Juridik och samhällsvetenskap	307	105	20	36	30	7	8	24	183
Naturvetenskap	1 245	296	23	28	24	8	17	24	667
Teknik	517	214	20	19	24	13	24	26	169
Medicin och odontologi	181	93	50	23	19	6	2	21	103

Figur 3a-b. ÅLDER. Jämförelse mellan valda lärosäten avseende högskolanybörjares ålder läsåret 2018/19. Källa: UKÄ 2020.

- Medianålder
- Åldersfördelning.

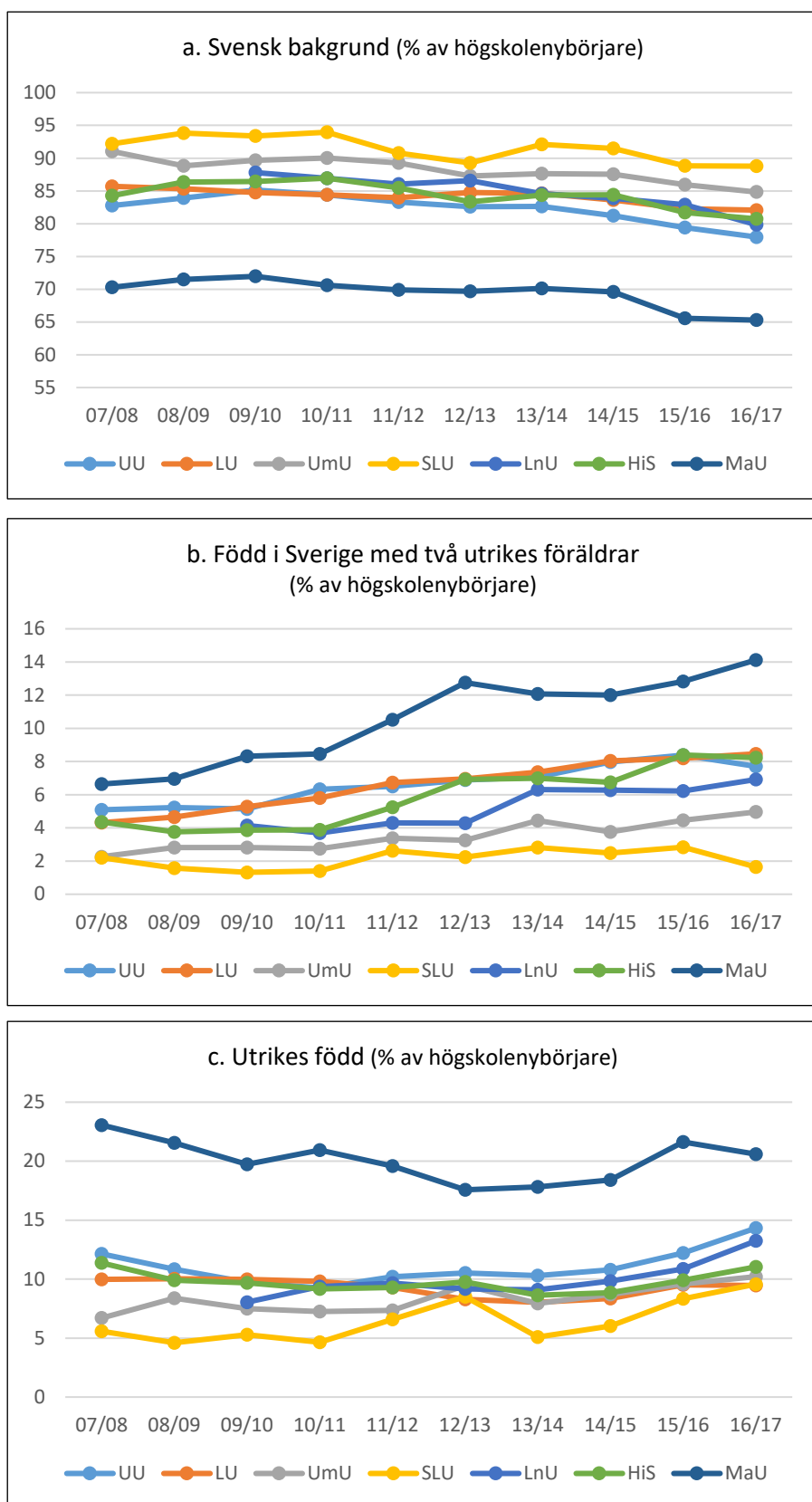
Tabell 6. SOCIAL BAKGRUND. Programnybörjare läsåren 2008/09 till 2018/18, yrkesexamensprogram. Källa: UKÄ 2020.

3. Nybörjare på yrkesexamensprogram läsåren 2008/09–2017/18 efter kön och föräldrarnas utbildningsnivå.									
Exklusive inresande studenter. Program med minst 100 nybörjare 2017/18 redovisas									
3. First-year students 2008/09–2017/18 in programmes leading to professional qualification by sex and parental education									
Kön/Område	Antal	Föräldrarnas utbildningsnivå, % av samtliga med föräldrappgift						Ej uppgift	
Program	nybör-	För-	Gymnasial		Eftergymnasial ²		Ej nivå-	Summa	om
Läsår	jare ¹	gymnasial	<= 2 år	3 år	< 3 år	>= 3 år	uppgift		föräldrar, %
Totalt i riket, samtliga områden									
Medelvärde	67 883	6	21	15	22	35	0	100	4,2
Totalt för SLU									
Medelvärde	1 588	4	16	13	22	45	0	100	
Lant- och skogsbruk									
Agronomexamen									
Medelvärde	152	1	12	12	25	49	0	100	0,6
Landskapsarkitektexamen									
Medelvärde	118	1	8	9	17	66	0	100	0,5

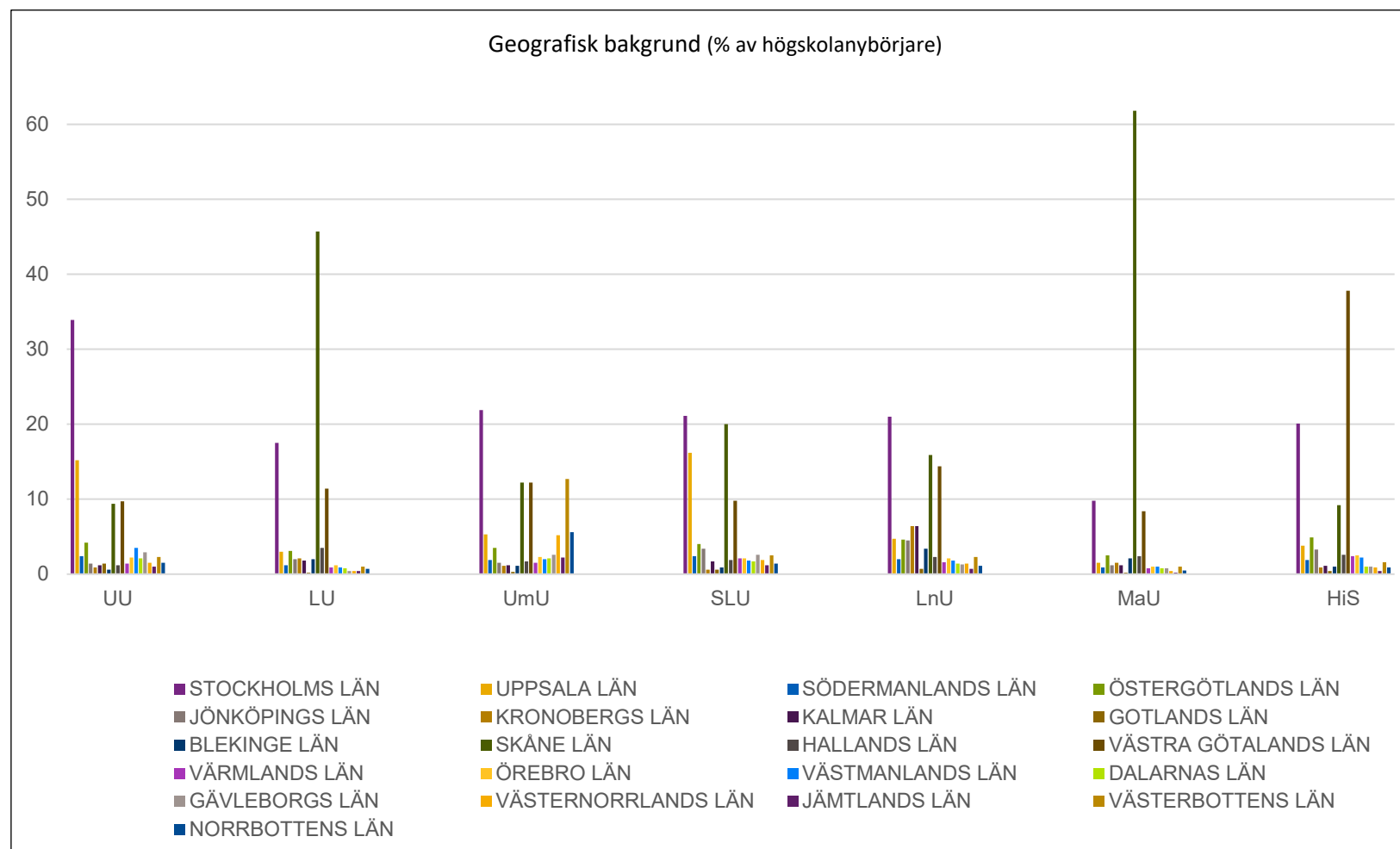
Figur 4. Nybörjare vid valda lärosäten grupperade efter föräldrarnas utbildningsnivå, andel i procent 2008/09 till 2017/18 (Linnéuniversitetet 2009/10 till 2017/18). Källa: UKÄ 2020.

Tabell 7. NATIONELL BAKGRUND. Högskolenybörjares nationella bakgrund läsåret 2016/17 – i riket totalt, yrkesutbildning totalt samt inom SLU:s områden för yrkesexamen (lant- och skogsbruk och medicin och odontologi). Källa: UKÄ 2020.

7 A. Högskolenybörjare under 65 år i högskoleutbildning läsåret 2016/17 efter svensk och utländsk bakgrund, studier mot yrkesexamen/generell examen, område, program för yrkesexamen och kön. Exklusive inresande studenter								
7 A. New entrants under 65 years of age enrolled in higher education 2016/17 by background, studies for professional degree/general degree, subject field, professional degree programme and sex								
Studier mot yrkes-/generell examen ¹	Svensk bakgrund		Utländsk bakgrund				Totalt	
	Född i Sv. med minst		Född i Sv. med två		Utrikes			
	en inrikes född förälder		utrikes födda föräldrar		född			
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Totalt i riket, alla examina och områden	47 597	76	5 796	9	8 921	14	62 314	100
Studier mot yrkesexamen	20 849	75	2 894	10	3 984	14	27 727	100
Lant- och skogsbruk	261	95	5	2	10	4	276	100
Agronomexamen	70	90	..	..	..	..	78	100
Hortonomexamen	..	..	—	—	..	..	5	100
Jägmästarexamen	55	100	—	—	—	—	55	100
Landskapsarkitektexamen	40	89	..	..	..	..	45	100
Landskapsingenjörsexamen	15	100	—	—	—	—	15	100
Lantmästarexamen	41	98	..	..	..	..	42	100
Skogsmästarexamen	36	100	—	—	—	—	36	100
Medicin och odontologi	698	65	171	16	206	19	1 075	100
Veterinärexamen	55	96	..	..	..	..	57	100

Figur 5a-c. NATIONELL BAKGRUND. Jämförelse mellan valda lärosäten avseende högskolenybörjares nationella bakgrund läsåren 2007/08 till 2016/17. a) svensk bakgrund; b) född i Sverige med två utrikes födda föräldrar; c) utrikes född. Källa: UKÄ 2020.

Figur 6 GEOGRAFISK BAKGRUND. Jämförelse mellan valda lärosäten avseende högskolanybörjares geografiska bakgrund läsåret 2017/18.
Källa: UKÄ 2020.

2.3. SLU:s årliga statistiksammanställning för kvalitetssäkringsarbetet

Varje år tar SLU för det systematiska kvalitetssäkringsarbetet fram ett statistikunderlag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskarnivå.

Nyckeltal grundutbildning - underlag i kvalitetsarbetet
Sammanställningen inkluderar nyckeltal som är framtagna i januari-februari 2020. Den mest aktuella statistik som funnits tillgänglig har använts och för varje nyckeltal ange
Innehållsförteckning
Antal registrerade och könsfördelning
Antal sökande och sökande per plats
Antal nybörjare per program
Antal antagna och reserver
Könsfördelning sökande
Sökande från olika delar av Sverige
Masternybörjare som tidigare studerat vid SLU
Master andel registrerade av antagna
Utländsk bakgrund samt Rekryteringsland
Kursvärdering betyg
Kursvärdering per kurs
Prestationsgrad
Kvarvaro år 2
Utbytesstudenter
Etablering på arbetsmarknaden

Innehållsförteckning från SLU:s årliga statistiksammanställning. Avser utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Tabell 8. Könsfördelning enligt SLU:s årliga statistksammanställning. Avser program på grundnivå och avancerad nivå 2018 och 2019. Gulmarkerade fält visar en könsfördelning inom intervallet 40-60 procent år 2019. Källa: SLU 2020 (ursprungsdata från Ladok).

Andel % kvinnor och män av HST 2018 och 2019						
HST Värde	HST					
	2018			2019		
Radetiketter	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Basår	52%	48%	100%	42%	58%	100%
Skogligt basår	37%	63%	100%	33%	67%	100%
Nyckel till natur och miljö - naturvetenskap	85%	15%	100%	80%	20%	100%
Yrkesprogram och kandidatprogram	71%	29%	100%	71%	29%	100%
Agronomprogrammet - ekonomi	53%	47%	100%	52%	48%	100%
Agronomprogrammet - husdjur	97%	3%	100%	98%	2%	100%
Agronomprogrammet - landsbygdsutveckling	77%	23%	100%	73%	27%	100%
Agronomprogrammet - livsmedel	87%	13%	100%	86%	14%	100%
Agronomprogrammet mark/växt	67%	33%	100%	64%	36%	100%
Biologi- och miljövetenskap - kandidatprogram	73%	27%	100%	76%	24%	100%
Djursjukskötare - kandidatprogram / Djursjukvård	96%	4%	100%	95%	5%	100%
Ekonomi - kandidatprogram / Ekonomi - kandidatprogram	55%	45%	100%	63%	37%	100%
Etologi och djurskydd - kandidatprogram	91%	9%	100%	89%	11%	100%
Hippolog - kandidatprogram	98%	2%	100%	98%	2%	100%
Hortonomprogrammet	58%	42%	100%	56%	44%	100%
Jägmästarprogrammet	37%	63%	100%	35%	65%	100%
Landskapsarkitekturprogrammet - Uppsala	78%	22%	100%	78%	22%	100%
Landskapsarkitekturprogrammet - Alnarp	81%	19%	100%	79%	21%	100%
Landskapsingenjörsprogrammet	61%	39%	100%	60%	40%	100%
Lantmästare - kandidatprogram	38%	62%	100%	43%	57%	100%
Skogsmästarprogrammet	18%	82%	100%	23%	77%	100%
Sport och sällskapsdjur - kandidatprogram	100%	0%	100%	97%	3%	100%
Trädgårdsingenjör: design - kandidatprogram	84%	16%	100%	87%	13%	100%
Trädgårdsingenjör: odling - kandidatprogram	67%	33%	100%	67%	33%	100%
Veterinärprogrammet	88%	12%	100%	88%	12%	100%
Civilingenjörsprogram	48%	52%	100%	47%	53%	100%
Civilingenjörsprogrammet i energisystem	34%	66%	100%	34%	66%	100%
Civilingenjörsprogrammet i miljö- och vatten	72%	28%	100%	68%	32%	100%
Tilläggsutbildning för veterinärer	38%	62%	100%	36%	64%	100%
Tilläggsutbildning för veterinärer	38%	62%	100%	36%	64%	100%
Utan programkoppling	68%	32%	100%	67%	33%	100%
Utan programkoppling	68%	32%	100%	67%	33%	100%
Masterprogram	61%	39%	100%	60%	40%	100%
Hållbar stadsutveckling, ledning, organisation	65%	35%	100%	62%	38%	100%
Agroecology - Master's programme	53%	47%	100%	45%	55%	100%
Landscape Architecture	70%	30%	100%	74%	26%	100%
Outdoor environments for health and well-being	88%	12%	100%	89%	11%	100%
Horticultural Science - Master's Programme	40%	60%	100%	49%	51%	100%
Landscape Architecture for Sustainable Urban Development	100%	0%	100%	86%	14%	100%
Agricultural Economics and Management	53%	47%	100%	41%	59%	100%
Environmental Economics and Management	59%	41%	100%	58%	42%	100%
Plant Biology - Master's programme	4%	96%	100%	0%	100%	100%
Rural Development and Natural Resource Management	38%	62%	100%	39%	61%	100%
Soil, Water and Environment - Master's Programme	47%	53%	100%	39%	61%	100%
Sustainable Development - Master's Programme	57%	43%	100%	68%	32%	100%
EnvEuro - European Master in Environmental Management	100%	0%	100%	100%	0%	100%
Environmental Communication and Management	74%	26%	100%	77%	23%	100%
Sustainable Food Systems - Master's Programme	81%	19%	100%	76%	24%	100%
Policyanalys inom jordbruk, miljö och livsmedel (AFEPA) - masterprogram				47%	53%	100%
Euroforester - masterprogram	40%	60%	100%	22%	78%	100%
Management of Fish and Wildlife Populations	69%	31%	100%	54%	46%	100%
Växtbiologi för hållbar produktion - masterprogram	53%	47%	100%	48%	52%	100%
Forest Ecology and Sustainable Management				38%	63%	100%
Animal Science. Master's Programme	62%	38%	100%	58%	42%	100%
Totalsumma	68%	32%	100%	68%	32%	100%

Tabell 9a-b. Nationell bakgrund enligt SLU:s årliga statistiksammanställning. Avser utländsk bakgrund respektive rekryteringsland bland programnybörjare 2013-2018. Källa: SLU (ursprungsdata från SCB).

a. Yrkesprogram och kandidatprogram

Källa: Bakgrund-Framgrund (SCB)			
För att få ett stabilare statistiskt underlag redovisas årskullar sammanslagna.			
Utländsk bakgrund % av programnybörjare			
Yrkesprogram och kandidatprogram	HT 2013 - HT 2014	HT 2015 - HT 2016	HT 2017 - HT 2018
Agronomprogrammet - ekonomi	5%	5%	16%
Agronomprogrammet - husdjur	6%	5%	8%
Agronomprogrammet - landsbygdsutveckling	3%	11%	14%
Agronomprogrammet - Livsmedel	21%	23%	14%
Agronomprogrammet - mark/växt	12%	15%	7%
Biologi och miljövetenskap - kandidatprogram	10%	8%	16%
Djursjukskötare - kandidatprogram	5%	8%	8%
Ekonomi - hållbar utveckling	17%	10%	19%
Etologi och djurskydd - kandidatprogram	3%	4%	17%
Hippolog - kandidatprogram	17%	11%	16%
Jägmästarprogrammet	2%	0%	3%
Landskapsarkitektprogrammet Alnarp	9%	4%	5%
Landskapsarkitektprogrammet, Uppsala	9%	8%	14%
Landskapsingenjörprogrammet	6%	8%	9%
Lantmästarprogrammet - kandidatprogram	2%	2%	1%
Skogsmästarprogrammet	0%	1%	3%
Sport- och sällskapsdjur - kandidatprogram	i. u.	9%	17%
Trädgårdsingenjör: design - kandidatprogram	11%	0%	7%
Trädgårdsingenjör: odling - kandidatprogram	10%	9%	6%
Veterinärprogrammet	6%	12%	15%

b. Masterprogram.

	Andel % av programnybörjare som kommer från annat land än Sverige		
Masterprogram	HT 2013 - HT 2014	HT 2015 - HT 2016	HT 2017 - HT 2018
Agricultural Economics and Management - Master's Programme	53%	62%	78%
Agroecology - Master's programme	43%	42%	29%
Animal Science - Master's Programme	19%	52%	66%
Environmental Communication and Management	41%	50%	40%
Environmental Economics and Management - Master's Programme	48%	23%	21%
Euroforester - masterprogram	38%	41%	43%
Horticultural Science - Master's Programme	i. u.	i. u.	i. u.
Hållbar stadsutveckling, ledning, organisering och förvaltning - master	2%	2%	0%
Landscape Architecture	21%	15%	15%
Landscape Architecture for Sustainable Urbanisation - master's programme	i. u.	i. u.	29%
Management of Fish and Wildlife Populations - Master's Programme	46%	46%	36%
Outdoor environments for health and well-being - Master's programme	i. u.	9%	7%
Rural Development and Natural Resource Management - Master's Programme	68%	45%	59%
Soil, Water and Environment - Master's Programme	33%	41%	50%
Sustainable Development - Master's Programme	63%	55%	63%
Sustainable Food Systems - Master's Programme	i. u.	i. u.	41%
Växtbiologi för hållbar produktion - masterprogram	i. u.	i. u.	72%

Tabell 10. Sökandes geografiska bakgrund enligt SLU:s årliga statistiksammanställning. Avser program på grundnivå och avancerad nivå och 2018. Källa SLU (ursprungdata från SCB).

Sökande ht 2018: Folkbokföringslän 1 januari. Inkluderar obehöriga sökande. (Källa: SCB)										
Sammanslagna kategorier:										
Övriga Götaland = Jönköpings län, Kronobergs län, Kalmar län, Blekinge län, Hallands län.										
Övriga Svealand = Södermanlands län, Gotlands län, Östergötlands län, Värmlands län, Örebro län, Västmanlands län, Dalarnas län.										
Norrländ = Gävleborgs län, Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län, Norrbottens län.										
Okänt = Sökande från utlandet.										
Uppgift finns inte för masterprogram										
	Stockholms län %	Uppsala län %	Västra götaland län %	Skåne län %	Övriga Götaland %	Övriga Svealand %	Norrländ %	Okänt %	Summa	Totalt antal sökande
Sveriges befolkning 15-24 år	22%	4%	17%	13%	18%	15%	11%		100%	
LT										
Trädgårdsingenjör: design - kandidatprogram	18%	1%	17%	34%	20%	7%	3%	2%	1	92
Trädgårdsingenjör: odling - kandidatprogram	23%	5%	10%	30%	15%	8%	9%	3%	1	157
Landskapsingenjörsprogrammet	15%	4%	12%	36%	14%	11%	7%	1%	1	135
Landskapsarkitekturprogrammet Alnarp	21%	4%	15%	27%	17%	7%	10%	3%	1	249
Landskapsarkitekturprogrammet, Ultuna	34%	12%	10%	7%	13%	13%	11%	3%	1	351
NJ										
Biologi och miljövetenskap - kandidatprogram	28%	11%	13%	7%	9%	18%	14%	6%	1	160
Ekonomi - kandidatprogram	41%	15%	6%	6%	11%	13%	7%	4%	1	218
Lantmästare - kandidatprogram	3%	4%	15%	27%	26%	16%	10%	2%	1	130
Agronomprogrammet - ekonomi	31%	10%	8%	15%	16%	13%	6%	2%	1	225
Agronomprogrammet - landsbygdsutveckling	26%	14%	13%	6%	15%	15%	11%	1%	1	101
Agronomprogrammet - Livsmedel	23%	9%	9%	11%	20%	14%	13%	1%	1	98
Agronomprogrammet - mark/växt	24%	11%	7%	13%	18%	15%	11%	1%	1	132
S										
Jägmästarprogrammet	9%	1%	6%	3%	11%	20%	50%	2%	1	182
Skogsmästarprogrammet	11%	4%	14%	7%	13%	24%	27%	1%	1	137
Skogligt basår för blivande skogsmästarare (Jälla)	18%	9%	7%	11%	12%	16%	27%	1%	1	92
Skogligt basår för blivande skogsmästarare	11%	3%	15%	18%	24%	8%	21%	2%	1	67
VH										
Djursjukskötare - kandidatprogram	22%	6%	14%	13%	15%	16%	14%	2%	1	1102
Hippolog - kandidatprogram	19%	2%	11%	13%	17%	23%	15%	11%	1	143
Etologi och djurskydd - kandidatprogram	26%	9%	11%	11%	14%	18%	12%	2%	1	222
Sport- och sällskapsdjur - kandidatprogram	27%	13%	18%	7%	13%	13%	9%	5%	1	58
Veterinärprogrammet	23%	4%	15%	13%	16%	15%	14%	5%	1	829
Agronomprogrammet - husdjur	29%	9%	10%	11%	13%	19%	10%	3%	1	164

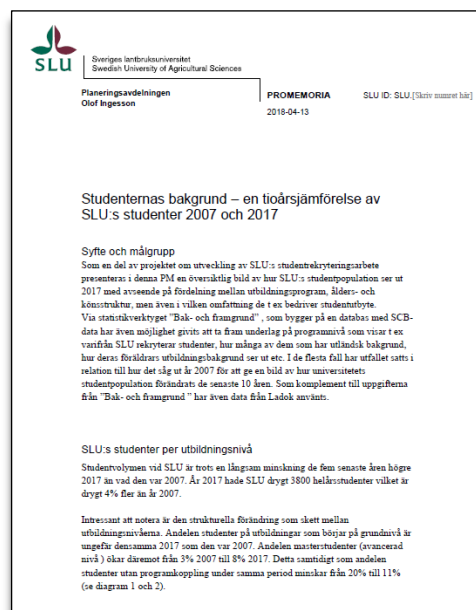
2.4. SLU:s studenter 2007 och 2017

En promemoria ” Studenternas bakgrund – en tioårsjämförelse av SLU:s studenter 2007 och 2017” togs fram för och behandlades av SLU:s styrelse 2018-04-25.

Underlaget togs fram via statistikverktyget ”Bak- och framgrund”, som bygger på en databas med SCB-data och som möjliggör uppgifter på programnivå. Som komplement till uppgifterna från ”Bak- och framgrund ” användes även data från Ladok.

Innehåll:

- SLU:s studenter per utbildningsnivå
- Könsfördelning
- Snittålder för nybörjarstudenter vid SLU 2007 och 2017
- Studenter med utländsk bakgrund vid SLU
- In- och utresande utbytesstudenter
- Från vilka delar av landet rekryteras SLU:s studenter?
- Från vilka delar av världen rekryteras SLU:s masterstudenter?

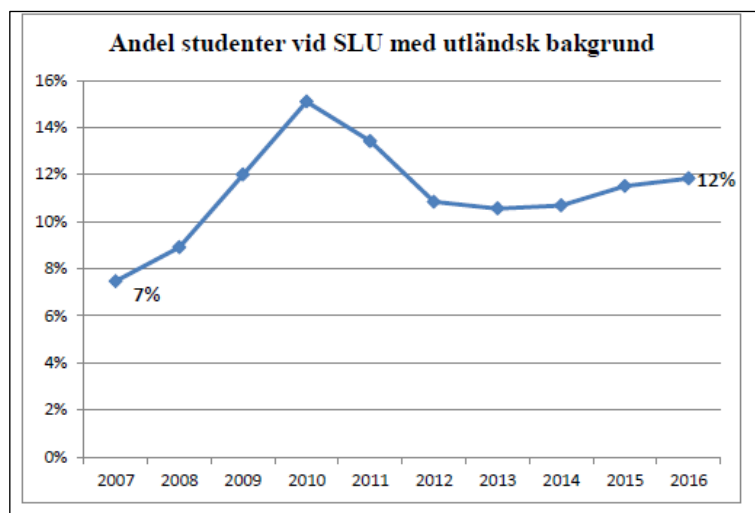
Tabell 11. KÖN. Könsfördelning totalt inom SLU:s utbildningsprogram (HST). Källa: SLU-rapport "Studenternas bakgrund – en tioårsjämförelse av SLU:s studenter 2007 och 2017.

	2007				2017			
	Kvinnor		Män		Kvinnor		Män	
	HST	Andel	HST	Andel	HST	Andel	HST	Andel
Förutbildning					20	44%	25	56%
Nyckel till natur och miljö					12	70%	5	30%
Skogligt basår för blivande skogsmästare					9	30%	20	70%
Utbildning som börjar på grundnivå	1 853	65%	984	35%	2 102	70%	907	30%
Agronomprogram	344	75%	117	25%	412	76%	132	24%
Biologi och miljövetenskap - kandidatprogram	11	68%	5	32%	41	77%	13	23%
Bioteknologi - kandidatprogram	3	77%	1	23%	4	79%	1	21%
Civilingenjörsprogram	24	32%	51	68%	61	49%	62	51%
Djursjukskötare - kandidatprogram					148	97%	4	3%
Ekonomi - kandidatprogram/hållbar utveckling	4	62%	2	38%	42	51%	41	49%
Ekonomiprogrammet med naturresursinriktning	42	45%	52	55%				
Etologi och djurskydd - kandidatprogram	22	98%	0,5	2%	89	92%	7	8%
Hippologprogram	89	96%	4	4%	89	98%	2	2%
Hortonomprogram	27	71%	11	29%	22	58%	16	42%
Husdjursvetenskap - kandidatprogram	9	100%		0%	0,3	33%	0,5	67%
Jägmästare/motsvarande	115	29%	287	71%	108	37%	186	63%
Landskapsarkitektprogram	316	80%	77	20%	381	80%	93	20%
Landskapsingenjörsprogram	86	68%	40	32%	68	61%	44	39%
Lantmästarprogram	25	25%	76	75%	45	33%	92	67%
Skogsmästarprogram	20	15%	111	85%	25	17%	123	83%
Sport och sällskapsdjur - kandidatprogram					11	96%	0,5	4%
Trädgårdsingenjörsprogram	98	83%	20	17%	129	76%	40	24%
Veterinärprogram	353	81%	84	19%	427	90%	50	10%
Utbildning som börjar på avancerad nivå	52	54%	45	46%	206	62%	125	38%
Agrar ekonomi och företagsledning - mast.			0,8	100%	9	50%	9	50%
Agroecology - Master's Programme					9	48%	10	52%
EnvEuro - European Master in Environmental Sc.					0,4	45%	0,5	55%
Environmental Communication and Managmt.					32	78%	9	22%
Euroforester - masterprogram					8	47%	9	53%
Husdjursvetenskap - masterprogram					18	72%	7	28%
Hållbar utveckling - masterprogram	2	45%	2	55%	15	54%	13	46%
Landsbygdsutveckling och naturresursförvaltn.	2	43%	2	57%	16	45%	20	55%
Landscape Architecture					29	70%	12	30%
Miljöekonomi och företagsledning - mast.	0,9	65%	0,5	35%	15	65%	8	35%
Miljöföreningar och riskbedömning - mast.			0,4	100%	8	50%	8	50%
Natur, hälsa och trädgård - magisterprogram	8	100%			0,3	100%		
Outdoor environment for health and well-being					25	92%	2	8%
Stadslandskapens dynamik - masterprogram					8	54%	7	46%
Uthållig mark- och vattenanvändning - mast.			0,3	100%	8	65%	4	35%
Växtbiologi - masterprogram	1	75%	0,3	25%	0,3	13%	2	88%
Utan programkoppling	458	64%	254	36%	273	64%	153	36%
Totalt SLU	2 363	65%	1 283	35%	2 601	68%	1 210	32%

Tabell 12. ÅLDER. Snittålder för nybörjarstudenter vid SLU:s utbildningsprogram 2007 och 2017. Källa: SLU-rapport "Studenternas bakgrund – en tioårsjämförelse av SLU:s studenter 2007 och 2017.

	2007*	2017
Förutbildning	-	23,4
Nyckel till natur och miljö	-	22,6
Skogligt basår för blivande skogsmästare	-	24,9
Utbildning som börjar på grundnivå	22,5	22,6
Agronomprogram	21,0	21,6
Biologi och miljövetenskap - kandidatprogram	20,3	23,1
Civilingenjörsprogram	20,2	20,0
Djursjukskötare - kandidatprogram	-	24,2
Ekonomi - kandidatprogram	20,6	21,3
Etologi och djurskydd - kandidatprogram	21,6	22,0
Hippologprogram	19,9	21,7
Hortonomprogram	22,4	23,1
Jägmästare/motsvarande	20,7	20,4
Landskapsarkitektprogram	21,8	22,9
Landskapsingenjörsprogram	24,7	24,6
Lantmästarprogram	23,6	22,7
Skogsmästarprogram	24,5	22,4
Sport och sällskapsdjur - kandidatprogram	-	23,6
Trädgårdsingenjörsprogram	26,9	26,7
Veterinärprogram	23,5	21,2
Utbildning som börjar på avancerad nivå	28,9	27,1
Agrar ekonomi och företagsledning - masterprogram	25,2	26,2
Agroecology - Master's Programme	-	30,6
Environmental Communication and Management	-	25,3
Euroforester - masterprogram	-	23,7
Husdjursvetenskap - masterprogram	-	28,2
Hållbar utveckling - masterprogram	27,1	25,0
Landsbygdsutveckling och naturresursförvaltning - mast.	31,9	26,9
Landscape Architecture	-	26,6
Miljöekonomi och företagsledning - masterprogram	30,2	25,9
Miljöföröreningar och riskbedömning - masterprogram	22,0	26,6
Outdoor environment for health and well-being	-	35,3
Stadslandskapens dynamik - masterprogram	-	26,5
Uthållig mark- och vattenanvändning - masterprogram	31,0	28,9
Växtbiologi - masterprogram	25,4	21,0
Totalt SLU	22,8	23,2

*) Utbildningar som är nedlagda 2017 men fanns 2007 har exkluderats i sammanställningen.

Figur 7. NATIONELL BAKGRUND. Andelen studenter med utländsk bakgrund bland SLU:s studenter på grundnivå och avancerad nivå. Källa: SLU-rapport "Studenternas bakgrund – en tioårsjämförelse av SLU:s studenter 2007 och 2017.

Tabell 13. NATIONELL BAKGRUND. Antal och andel studenter med utländsk bakgrund vid SLU, per utbildningsprogram 2007 och 2016 (masterprogrammen exkluderade). Källa: SLU-rapport "Studenternas bakgrund – en tioårsjämförelse av SLU:s studenter 2007 och 2017.

	2007		2016	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Agronomprogrammet (1010A)	21	6%	-	-
Agronomprogrammet - ekonomi	3	9%	8	4%
Agronomprogrammet - husdjur	10	7%	9	5%
Agronomprogrammet - landsbygdsutveckling	-	0%	8	6%
Agronomprogrammet - livsmedel	..C	5%	22	23%
Agronomprogrammet - mark växt	-	0%	11	11%
Biologi med inriktning mot bioteknik - kandidatprogram (NK002)	..C	22%	..C	21%
Biologi och miljövetenskap - kandidatprogram (NK001)	..C	9%	4	4%
Civilingenjörsprogram i energisystem (TE2SY,TENSY,TES2Y)	14	6%	29	10%
Civilingenjörsprogrammet i miljö- och vattenteknik (TMV2Y)	-	-	23	8%
Djursjukskötare - kandidatprogram (VK003)	-	-	11	6%
Ekonomi - kandidatprogram (NK005)	-	-	18	13%
Etologi och djurskydd - kandidatprogram (VK002, VK005)	..C	4%	5	4%
Hippologprogram (VK004,VY004,VY006,VY007,YHIPPI)	..C	..C	13	10%
Hortonomprogram (1110A,LY003,YHORT)	..C	5%	6	11%
Jägmästarprogram (1140A,SMJMP,SY001)	13	3%	5	1%
Landskapsarkitekt, Alnarp (LARKA,LY002)	13	6%	17	5%
Landskapsarkitekt, Ultuna (LARKU,LY008,NY004)	13	6%	20	6%
Landskapsingenjörsprogram (LING,LY001,YLING)	11	6%	10	6%
Lantmästarprogram (LK006,LMP,LY007,NK008)	..C	1%	..C	1%
Natur, hälsa och trädgård - magisterprogram (LG001,NHMPB)	..C	..C	..C	13%
Skogsmästarprogram (SY002,YSKMP,YSKMÄ)	4	2%	..C	0%
Sport- och sällskapsdjur - kandidatprogram (VK006)	-	0%	-	0%
Trädgårdsingenjörsprogram - design (LK004,LY006)	-	0%	5	5%
Trädgårdsingenjörsprogram - odling (LK005,LY004)	..C	13%	13	8%
Veterinärprogram (3050A,VY002)	34	7%	37	7%

*) ..C motsvarar 1-3 studenter i tabellen

Tabell 14. GEOGRAFISK BAKGRUND. Rekryteringslän för nybörjarstudenter vid SLU år 2007 och 2016. . Källa: SLU-rapport "Studenternas bakgrund – en tioårsjämförelse av SLU:s studenter 2007 och 2017.

	2007		2016	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Blekinge län	17	2%	11	1%
Dalarnas län	38	4%	40	3%
Gotlands län	4	0%	11	1%
Gävleborgs län	35	3%	21	2%
Hallands län	22	2%	28	2%
Jämtlands län	18	2%	25	2%
Jönköpings län	22	2%	29	2%
Kalmar län	27	3%	28	2%
Kronobergs län	22	2%	21	2%
Norrbottnens län	25	2%	16	1%
Skåne län	155	15%	173	15%
Stockholms län	134	13%	211	18%
Södermanlands län	26	2%	19	2%
Uppsala län	103	10%	112	9%
Värmlands län	22	2%	23	2%
Västerbottens län	32	3%	34	3%
Västernorrlands län	21	2%	26	2%
Västmanlands län	26	2%	29	2%
Västra Götalands län	133	13%	132	11%
Örebro län	23	2%	14	1%
Östergötlands län	76	7%	56	5%
Uppgift saknas	66	6%	124	10%
Total	1047	100%	1183	100%

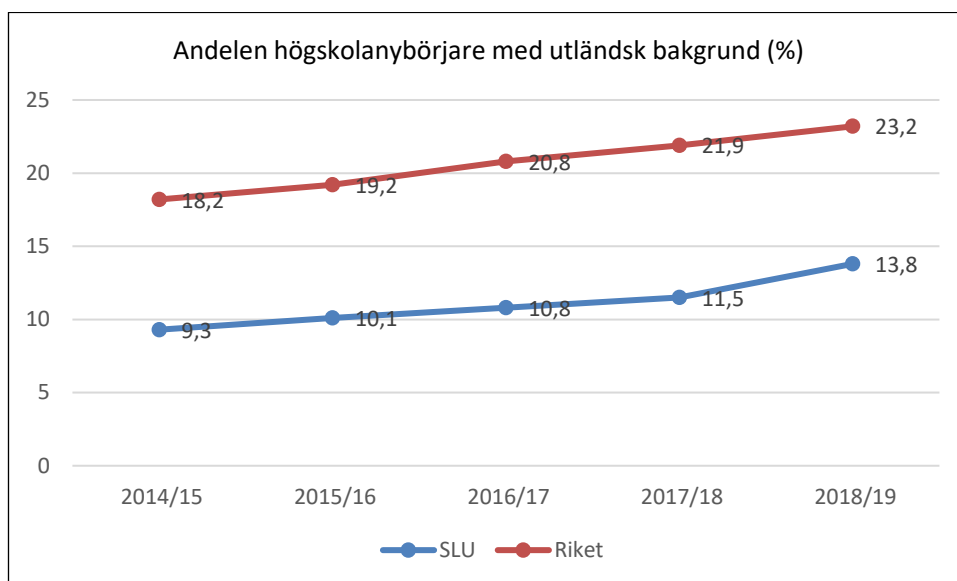
Tabell 15. GEOGRAFISK BAKGRUND. Lokalt perspektiv på rekryteringsmönstret baserat på rekryteringslän. Avser nybörjarstudenter 2012-2016. Källa: SLU-rapport "Studenternas bakgrund – en tioårsjämförelse av SLU:s studenter 2007 och 2017.

Rekryteringslän																								
	Blekinge län	Dalarnas län	Gotlands län	Gävleborgs län	Hallands län	Jämtlands län	Jönköpings län	Kalmar län	Kronobergs län	Norrbottnens län	Skåne län	Stockholms län	Södermanlands län	Uppsala län	Värmlands län	Västerbottens län	Västernorrlands län	Västmanlands län	Västra götlands län	Örebro län	Östergötlands län	Uppgift saknas	Total	
Boende 2016																								
Blekinge län	14	..C	-	-	..C	-	-	-	-	-	..C	..C	-	-	-	..C	-	-	-	-	-	-	19	
Dalarnas län	-	81	..C	-	..C	..C	-	-	-	..C	..C	..C	..C	..C	..C	..C	-	-	..C	-	-	..C	98	
Gotlands län	-	-	23	-	-	-	-	..C	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	..C	26	
Gävleborgs län	-	..C	..C	61	-	-	-	-	-	-	-	..C	-	..C	-	-	-	-	..C	-	-	..C	71	
Hallands län	-	-	-	..C	46	-	..C	..C	-	..C	..C	..C	-	-	-	-	-	-	6	-	..C	..C	63	
Jämtlands län	-	..C	-	..C	..C	50	-	..C	-	..C	..C	-	-	4	..C	..C	4	..C	-	-	..C	-	71	
Jönköpings län	-	..C	-	-	..C	-	47	-	..C	-	..C	..C	..C	-	..C	-	-	-	4	-	..C	..C	62	
Kalmar län	..C	-	-	..C	-	-	-	55	-	-	..C	..C	..C	-	-	-	-	-	..C	-	..C	..C	66	
Kronobergs län	..C	-	-	-	..C	-	..C	..C	28	-	..C	..C	..C	-	-	..C	..C	-	-	-	..C	..C	41	
Norrbottnens län	-	-	-	-	-	..C	..C	-	-	35	..C	-	..C	..C	-	..C	..C	-	..C	-	-	..C	46	
Skåne län	15	19	4	5	24	7	26	22	20	6	604	82	11	32	18	6	6	5	104	10	35	52	1113	
Stockholms län	6	10	..C	4	7	-	4	4	..C	..C	17	494	11	16	..C	4	..C	5	20	9	8	34	666	
Södermanlands län	-	-	-	..C	-	-	-	..C	-	..C	..C	..C	70	..C	..C	-	..C	-	-	-	-	..C	88	
Uppsala län	15	86	12	78	35	34	62	41	24	48	158	357	61	494	52	39	41	41	161	31	97	268	2235	
Värmlands län	-	..C	-	-	-	-	-	-	-	-	..C	..C	-	-	44	-	-	-	..C	-	..C	-	53	
Västerbottens län	-	8	..C	12	5	23	14	4	4	17	8	19	5	8	4	97	23	9	28	4	12	14	319	
Västernorrlands län	-	-	-	..C	-	..C	-	..C	-	-	..C	..C	..C	..C	..C	-	59	-	-	..C	-	-	69	
Västmanlands län	..C	4	-	5	..C	..C	..C	..C	-	..C	4	8	..C	4	5	..C	5	70	6	..C	..C	6	138	
Västra götlands län	..C	5	..C	..C	4	..C	5	4	-	..C	11	12	..C	6	..C	..C	..C	..C	270	..C	..C	..C	337	
Örebro län	..C	..C	-	-	-	..C	-	-	..C	-	..C	..C	-	..C	-	-	-	..C	..C	45	..C	-	58	
Östergötlands län	..C	..C	-	..C	..C	..C	4	4	-	..C	..C	..C	..C	..C	..C	-	-	-	..C	..C	101	..C	134	
Uppgift saknas	-	-	-	..C	..C	-	..C	..C	..C	-	10	7	-	..C	..C	..C	-	..C	8	-	..C	187	226	
Total	58	222	46	178	129	122	169	146	82	119	837	999	170	577	133	158	146	135	621	105	270	577	5999	

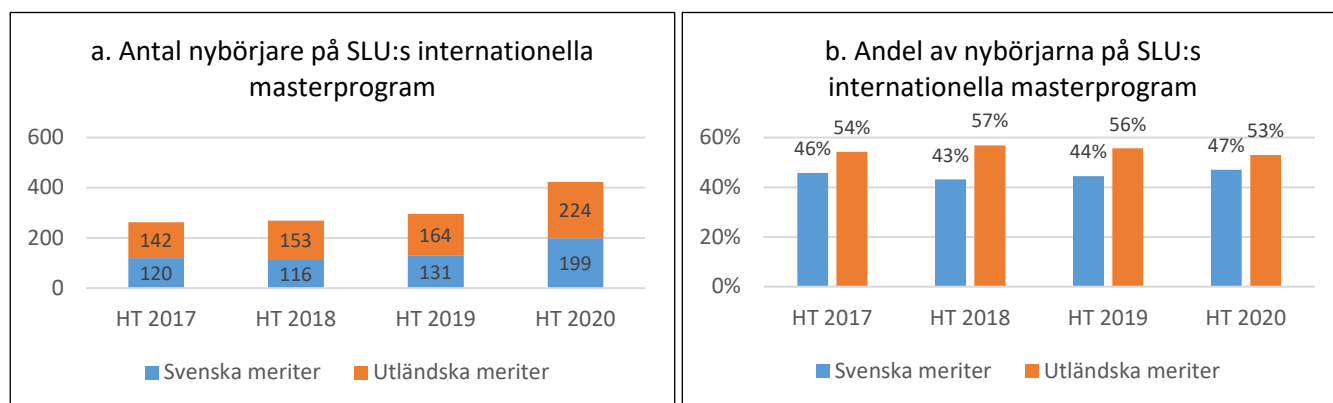
Tabell 16. GEOGRAFISK BAKGRUND. Rekryteringslän per utbildningsprogram, andel i procent. Avser nybörjarstudenter på program som börjar på grundnivå 2012-2016. Källa: SLU-rapport "Studenternas bakgrund – en tioårsjämförelse av SLU:s studenter 2007 och 2017.

	Blekinge län	Dalarnas län	Gotlands län	Gävleborgs län	Hallands län	Jämtlands län	Jönköpings län	Kalmar län	Kronobergs län	Norrbottnens län	Skåne län	Stockholms län	Södermanlands län	Uppsala län	Värmlands län	Västerbottens län	Västernorrlands län	Västmanlands län	Västra götlands län	Örebro län	Östergötlands län	Uppgift saknas
Agronomprogrammet ekonomi (NY001, NY008)	.	3%	2%	3%	.	2%	4%	.	2%	.	12%	17%	3%	17%	2%	.	.	3%	6%	2%	14%	4%
Agronomprogrammet husdjur (VY001, VY008)	2%	4%	.	3%	3%	.	6%	.	.	.	4%	22%	3%	14%	2%	.	3%	4%	14%	2%	4%	.
Agronomprogrammet landsbygdsutv. (NY007, NY009)	.	4%	.	.	.	.	4%	3%	.	3%	8%	23%	4%	16%	.	.	3%	3%	10%	.	3%	.
Agronomprogrammet livsmedel (NY002, NY010)	.	.	.	3%	.	.	.	.	.	3%	11%	17%	6%	22%	4%	.	.	.	11%	.	4%	.
Agronomprogrammet mark växt (NY003, NY011)	.	.	.	.	.	.	5%	.	.	.	12%	24%	3%	19%	.	.	.	.	10%	.	6%	.
Biologi med inriktning mot bioteknik kand.progr.(NK002)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	37%	.	22%	.	.	.	.	.	.	.	.
Biologi och miljövetenskap kandidatprogram (NK001)	.	6%	.	.	.	.	.	.	.	.	7%	30%	.	15%	.	3%	.	.	13%	4%	.	3%
Civilingenjörsprogram i energisystem (TE2SY,TENSY,TES2Y)	.	9%	1%	6%	.	2%	1%	.	2%	2%	2%	20%	3%	23%	2%	3%	5%	6%	6%	2%	3%	3%
Civilingenjörsprogrammet i miljö och vattentekn. (TMV2Y)	.	6%	.	7%	2%	2%	2%	.	4%	6%	6%	27%	5%	14%	3%	1%	2%	3%	5%	3%	4%	2%
Djursjukskötare kandidatprogram (VK003)	2%	4%	.	3%	2%	.	5%	3%	2%	.	12%	17%	2%	8%	2%	.	2%	2%	20%	2%	5%	3%
Ekonomi kandidatprogram (NK005)	.	3%	.	3%	3%	.	.	.	.	.	5%	26%	2%	40%	.	.	4%	.	2%	.	3%	2%
Etologi och djurskydd kandidatprogram (VK002, VK005)	.	6%	.	6%	.	.	4%	5%	.	3%	13%	19%	2%	6%	3%	.	.	.	18%	3%	6%	.
Hippologprogram (VK004,VY004,VY006,VY007,YHIPP)	.	4%	.	3%	4%	4%	.	5%	.	2%	9%	13%	4%	3%	4%	.	5%	7%	12%	.	4%	10%
Hortonomprogram (1110A,LY003,YHORT)	.	.	.	.	6%	.	.	.	.	.	40%	9%	.	.	10%	.	.	.	7%	.	.	.
Jägmästarprogram (1140A,SMJMP,SY001)	.	4%	.	5%	2%	9%	4%	1%	2%	8%	5%	8%	2%	2%	1%	19%	12%	2%	8%	2%	4%	.
Landskapsarkitekt, Alnarp (LARKA,LY002)	3%	1%	.	.	3%	.	4%	3%	3%	.	30%	16%	.	5%	3%	.	.	.	18%	.	3%	2%
Landskapsarkitekt, Ultuna (LARKU,LY008,NY004)	.	4%	1%	5%	.	.	1%	1%	1%	.	4%	32%	2%	20%	3%	3%	1%	1%	6%	2%	7%	.
Landskapsingenjörsprogram (LING,LY001,YLING)	3%	2%	.	.	3%	.	4%	.	2%	.	42%	10%	3%	3%	2%	.	.	.	13%	3%	5%	2%
Lantmästarprogram (LK006,LMP,LY007,NK008)	.	2%	2%	3%	4%	.	3%	6%	2%	.	38%	3%	6%	6%	3%	.	.	.	10%	2%	9%	.
Natur, hälsa och trädgård magisterprogr. (LG001,NHMPB)	.	.	.	.	5%	.	.	6%	5%	.	20%	14%	.	.	.	5%	.	.	10%	.	7%	6%
Skogsmästarprogram (SY002,YSKMP,YSKMÄ)	.	8%	.	8%	2%	10%	4%	6%	2%	4%	5%	5%	3%	3%	4%	4%	5%	6%	10%	4%	5%	.
Sport och sällskapsdjur kandidatprogram (VK006)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	36%	.	.	.	.	.	.	.	.
Trädgårdsingenjörsprogram design (LK004,LY006)	.	.	.	.	4%	.	.	5%	.	.	38%	12%	.	.	.	.	.	.	21%	.	.	.
Trädgårdsingenjörsprogram odling (LK005,LY004)	.	2%	.	.	.	.	4%	3%	3%	.	35%	13%	.	5%	3%	2%	.	.	15%	.	4%	2%
Veterinärprogram (3050A,VY002)	1%	3%	1%	2%	2%	2%	3%	4%	1%	3%	14%	20%	4%	6%	2%	2%	2%	2%	12%	2%	4%	5%

2.5. Andra källor

Figur 8. NATIONELL BAKGRUND. Uppgifter från UKÄ:s statistikdatabas avseende andelen högskolanybörjare med utländsk bakgrund vid SLU respektive i riket läsåren 2014/15 till 2018/2019. Källa: <https://www.uka.se/statistik--analys/statistikdatabas-hogskolan-i-siffror/anpassad-export.html?indicator=65> .

Figur 9. NATIONELL BAKGRUND. Nybörjare på SLU:s internationella masterprogram 2017-2020, uppdelade utifrån antagning baserat på svenska respektive utländska meriter. a) antalet nybörjare och b) andelen nybörjare med svenska respektive utländska meriter.

3. SLU:s doktorander – kommentarer och analys

Inledning

SLU antar och examinerar i genomsnitt drygt 100 doktorander per år och har cirka 550 aktiva doktorander. Knappt hälften av de aktiva doktoranderna är utländska vilket innebär att de inte ingår i UKÄ:s statistik om social bakgrund, s.k. nationell bakgrund samt geografisk bakgrund som endast omfattar svenska doktorander. SLU:s egen statistik omfattar alla som är antagna och bedriver forskarutbildning på SLU oavsett nationell bakgrund dvs. i vilket land de är födda och var deras föräldrar är födda.

SLU har en forskarutbildning som utförs vid fyra fakulteter och sammanlagt 32 institutioner som lokaliserade på fyra campus (Alnarp, Skara, Uppsala och Umeå). Följaktligen är det samma riktlinjer som styr rutiner och processer för hur vi arbetar med aspekter som påverkar utbildningens kvalitet – däribland breddad rekrytering och breddat deltagande. Likaså så omfattas alla av samma kvalitetssäkringsprocess.

Forskarutbildningen är individuell. Till skillnad mot grundutbildningen som antar många behöriga till varje utbildning (kurs/program), så antar forskarutbildningen en behörig doktorand till en unik forskarutbildningsplats. Av de sökande antas den kandidat som bedöms vara bäst lämpad och ha bäst förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen.

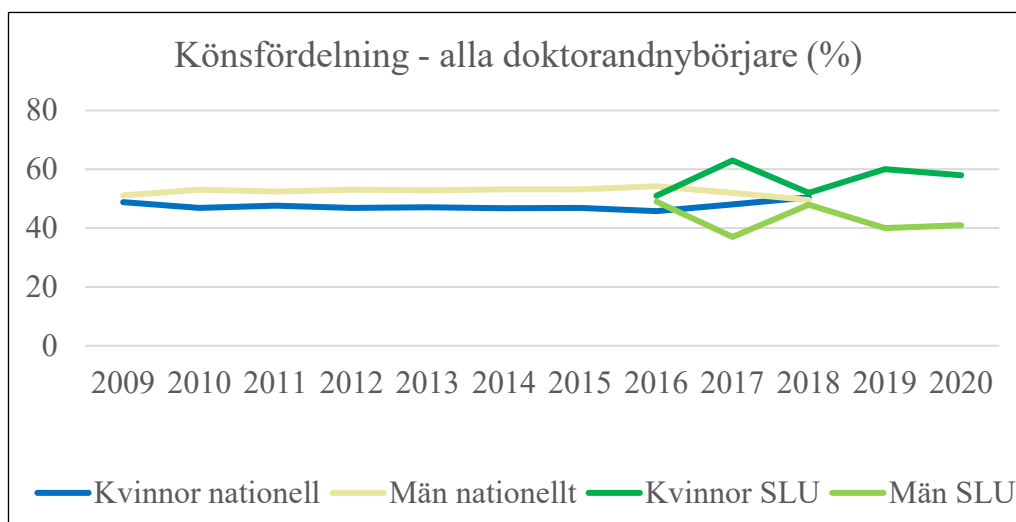
Nedanstående tre grundförutsättningar motiverar valet att SLU tar fram all statistik på universitetsnivå, d.v.s. inte uppdelat på fakulteter eller institutioner:

- Det är en utbildning som utförs likformigt och likvärdigt oavsett forskningsämnesområde, fakultet eller institution
- Varje antagning är individuell
- Varje år antas bara ett fåtal nybörjardoktorander per institution – vi har 32 institutioner och antar ca 50 doktorander per år.

[UKÄ:s statistik om doktorandnybörjares](#) köns- och åldersfördelning omfattar både svenska och utländska doktorander. Det är därför missvisande att använda denna statistik som underlag för att diskutera om gruppen doktorandnybörjare speglar det svenska samhällets mångfald.

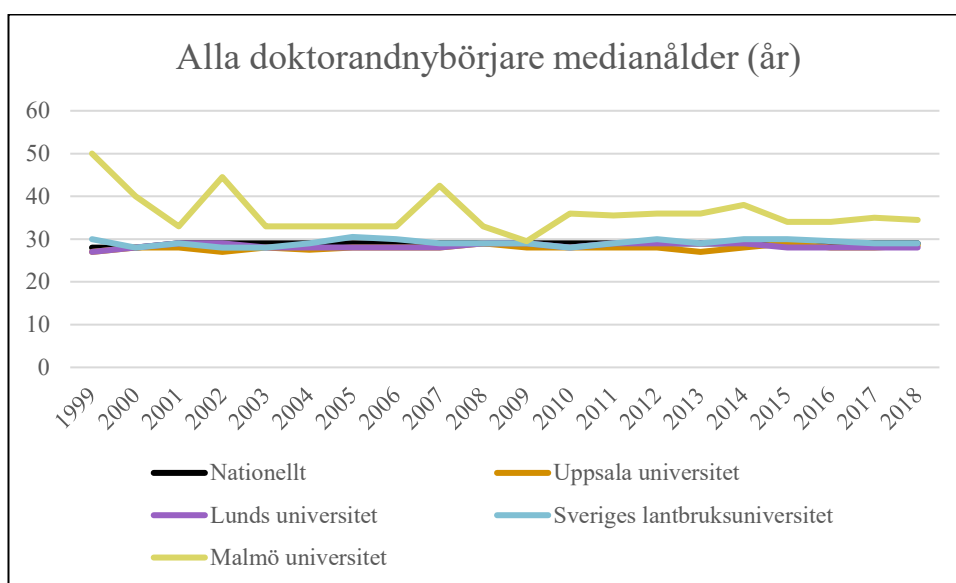
Könsfördelning – alla doktorandnybörjare (svenska och utländska)

På nationell nivå är andelen män och kvinnor ungefär lika stora. Under åren 2016-2020 varierade könsfördelningen bland doktorandnybörjare på SLU mellan 63/37 och 51/49 % kvinnor/män. I medeltal var könsfördelningen 57 % kvinnor och 43 % män bland doktorandnybörjarna.

Åldersfördelning - doktorandnybörjare (svenska och utländska)

Under åren 1999 - 2018 varierade medianåldern för SLU:s doktorand-nybörjare mellan 28 och 30 år vilket är jämförbart med Uppsala och Lunds universitet samt den på nationell nivå. Malmö universitet avviker genom att i genomsnitt ha mycket äldre doktorandnybörjare. Medianåldern hos kvinnliga doktorandnybörjare är vanligen ungefär ett år högre än hos män.

Svenska doktorandnybörjares sociala bakgrund (föräldrarnas utbildningsbakgrund)

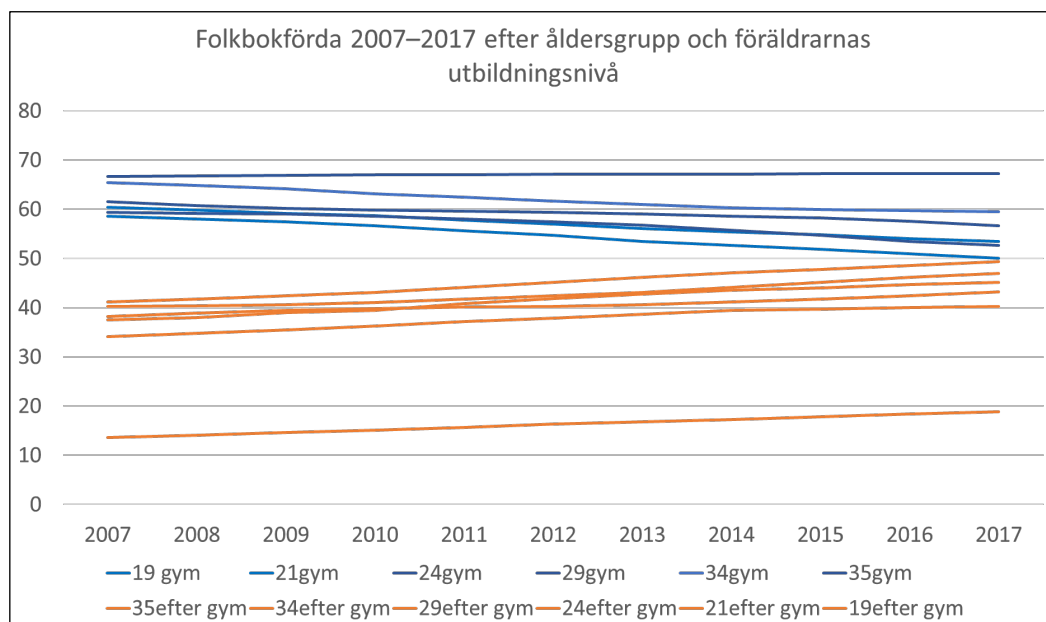
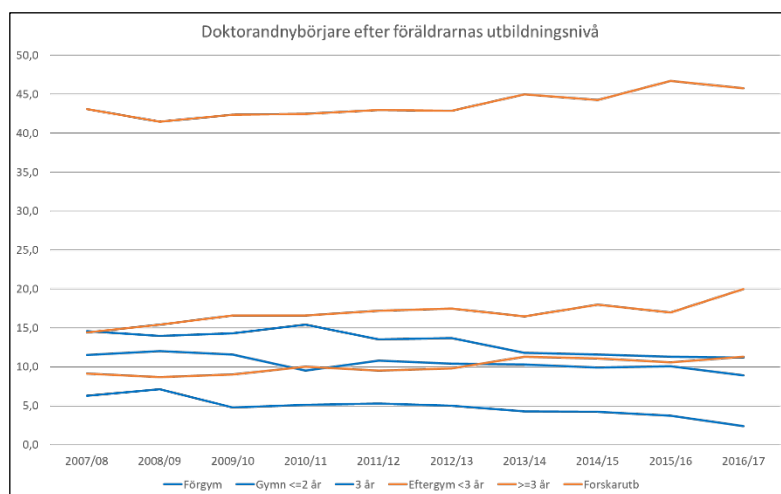
Denna statistik omfattar endast svenska doktorander eftersom de utländska doktorandernas sociala bakgrund i form av föräldrarnas utbildningsnivå inte är registrerad i Sveriges befolkningsstatistik.

Social bakgrund i befolkningen respektive i doktorandnybörjargruppen

UKÄ redovisar social bakgrund åldersgruppsvis för hela befolkningen. Alla i respektive åldersgrupp är inte behöriga att antas till forskarutbildningen. Om man vill diskutera om universitetet de facto snedrekryterar med avseende på

föräldrarnas utbildningsbakgrund så är det för forskarutbildningen bara relevant att jämföra med social bakgrund för gruppen som är behöriga att antas till en forskarutbildning.

Då denna information inte ingår i UKÄ:s statistikunderlag så återstår att jämföra förändringen i social bakgrund hos relevanta åldersgrupper i hela befolkningen, med den hos doktorandnybörjarna. Som framgår av nedanstående figurer så har förändringarna under åren 2007-2017 varit likartade. Till exempel så har andelen av doktorandnybörjarna med föräldrar med kortare utbildning minskat både i åldersgrupperna 24 och 29 år i befolkningen och i doktorandnybörjargruppen. Nämnade förändring illustrerar den positiva loop som skapas när en allt större andel av varje årskull påbörjar högskolestudier. De som hade lågutbildade föräldrar när de började högskolan för 10 år sedan blir själva högutbildade föräldrar.

Social bakgrund på grundnivå respektive forskarnivå

Vad gäller social bakgrund är andelen av SLU:s doktorandnybörjare som har högutbildade föräldrar större än andelen av SLU:s nybörjarstudenter på grundnivå och avancerad nivå med samma bakgrund.

Föräldrarnas utbildningsnivå, % av samtliga med föräldrauppgift		
	Ej högutbildade	Högutbildade*
SLU GU Programnybörjare	55	45
SLU Doktorandnybörjare**	33	66
Nationellt Doktorandnybörjare***	42	58

* minst en förälder har minst en treårig eftergymnasial utbildning

** läsåren 2012/13 - 2016/17

*** läsåret 2016/17

Som tidigare nämnt så är forskarutbildningen mycket annorlunda jämfört med utbildningen på föregående nivåer. Den är individuell och utförs av ett fåtal jämfört med grundutbildningen (5%). Med andra ord så är det ett ovanligt utbildningsval och valet påverkas av förförståelse av vad utbildningen kräver, och yrket den leder till. Förförståelse erhålls bland annat via föräldrarnas yrkeserfarenheter, kompetens, sociala nätverk och värderingar. Precis som inom idrott, konst och musik tenderar forskarutbildning att ”gå i arv”. Samtidigt som inflytande från studentens sociala sammanhang kommer fortsätta att vara väsentlig så har universiteten ansvaret för att informera brett om möjligheterna samt ge likvärdiga förutsättningar för utbildningsval och genomförande av utbildningen.

Det är oklart hur, men sannolikt påverkas doktorandgruppens sociala sammansättning av Bolognaprocessens system med treåriga program på grundnivå och tvååriga program på avancerad nivå. Det har medfört att behörighetskravet till forskarutbildningen ökat från 3 år till 4 år, varav ett år på avancerad nivå. Som en följd av förändringarna i Högskoleförordningen 2007 har de som vill läsa vidare efter en treårig kandidatexamen möjlighet att läsa 2 år på avancerad nivå.

Social bakgrund i vid bemärkelse i doktorandgruppen

Årligen antas runt 3 000 doktorander i Sverige. Av dessa antas/rekryteras ca hälften från utlandet. Under läsåret 2017/2018 hade 60 % (876 st) av de 1460 svenska nybörjarna högutbildade föräldrar. Om man ser till hela kohorten utgör dock dessa endast 28%.

Som framgår av tabellen så är andelarna svenska doktorander med högutbildade respektive icke högutbildade föräldrar av ungefär samma magnitud. Hur det ser ut för gruppen som helhet är dock okänt.

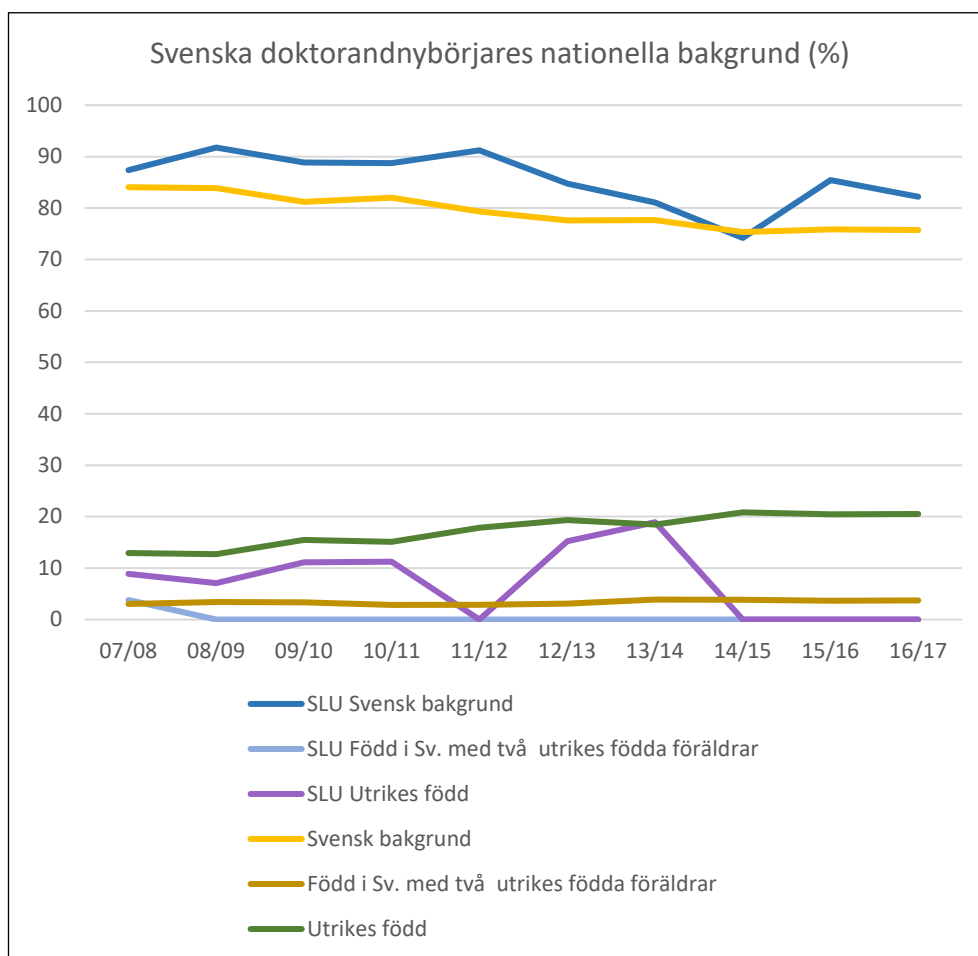
Hela kohortens sammansättning	Antal	Procent
Svenska doktorandnybörjare med högutbildade* föräldrar	876	28
Svenska doktorandnybörjare med ej högutbildade föräldrar	584	19
Utländska doktorandnybörjare (föräldrars utbildning okänd)	1620	53
Summa	3080	100

Svenska doktorandnybörjares nationella bakgrund

Denna statistik beskriver endast hur svenska doktoranders nationella bakgrund ser ut, dvs. om de själva och deras föräldrar är födda i Sverige eller utomlands.

Precis som på nationell nivå ökar andelen av SLU:s svenska doktorandnybörjare som är födda utomlands. På grund av de låga absoluta antalen så varierar andelen

på SLU mycket mellan åren. Andelen född i Sverige med två utrikes födda föräldrar är 3 – 4% på nationell nivå och finns inte på SLU.

Slutord

Forskarutbildningen är sista länken i utbildningskedjan och rekryterar ur en grupp som selekterats i ett otal tidigare steg. Följaktligen är man beroende av att tidigare utbildningsnivåer har lyckats med att bredda rekryteringen och deltagandet. För att inte gå miste om begåvade och lämpliga kandidater krävs att universitet och högskolor genom kontinuerlig kvalitetssäkring ser till att alla doktorander oavsett kön, ålder social eller nationell bakgrund har likvärdiga förutsättningar i rekryterings- och antagningsprocessen och under utbildningen.